

VIII. VÝROČNÁ ZPRÁVA
r.k. patr. slovenského
verejného reálneho
gymnázia v kláštore pod
znievom za školský rok
1931-1932

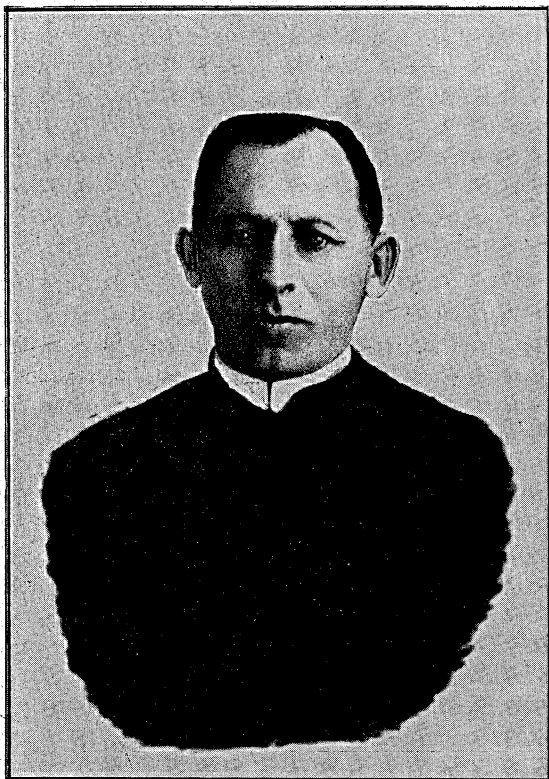
VIII.

výročná
zpráva

rím. kat. patronátneho slovenského
verejného reálneho gymnázia
v Kláštore pod Znievom

za školský rok

1931—32

RIADITEL JÁN LENDVAI.

Slovenská
pedagogická
knihnica
Bratislava
Z 2466

Riaditeľ Ján Lendvai.

Duševnú a mravnú veľkosť človeka možno správne poznať často až vtedy, keď jeho samého už niet medzi nami a keď miesto posúdenia osoby máme možnosť zhodnotiť vykonané a hotové už dielo. Aj o nebohom riaditeľovi nášho ústavu možno tvrdiť, že počas jeho krátkeho, ale tým plodnejšieho účinkovania na r. k. slovenskom reálnom gymnáziu v Kláštore pod Znievom nemohli sme ho pri jeho utiahnutej a skromnej povahe poznať tak, aby jeho hlbokozaložená vedecká osobnosť stála pred našimi zrakmi v pravej veľkosti a neskreslená blízkosťou pozorovania. Nepoznali sme ho dobre ani my, ani jeho žiaci a tým menej mohli o ňom vedieť širšia verejnosť slovenská. A jednako Ján Lendvai ako vynikajúci učenec európskeho rázu si právom zaslúžil, aby jeho meno bolo známe nielen v kruhoch tých, ktorí mali príležitosť poznať, obdivovať a ctiť v ňom človeka hlbokej vedy, vynikajúceho učiteľa, vzorného kňaza, uvedomelého slovenského rodoľuba a šľachetného altruistu, ale aby jeho jasná pamiatka bola zachovaná predovšetkým vo vďačnej pamäti žiakov tohoto ústavu.

Život a kariéra Jána Lendvaiho je po mnohých stránkach zaujímavým a poučným dôkazom toho, ako sa nadpriemerné slovenské talenty pre nedostatok vhodných podmienok, umožňujúcich rozvoj vedeckého života slovenského, musely ztrácať v cudzom ovzduší a pracovať na cudzích poliach, kde svojou nadanosťou a prislovečnou slovenskou húževnatosťou dosiahly úspechov i mena, kým vo vlastnom domove ostávaly cudzie a neznáme. Talentov bolo na Slovensku zavše dosť, rodily sa v chudobných slovenských chalúpkach, odkiaľ niesly sebou na cestu do života okrem rodičovského požehnanja nielen zdedenú šľachetnosť srdca, vnímavosť duše, ale i svoju nadanosť, svoje často nevšedné poklady ducha, ktoré popri hmotnej biede boly jediným ich majetkom, aby obohatovaly nimi vedu, ktorou chľúbily sa národy cudzie; v jednom prípade pričínily sa o rozvoj vedeckej práce na poli medzinárodnom prinášajúc tak česť národu, z ktorého po-

šly, ku ktorému sa za každých okolností statočne hlásily, ktorému však pre neprajné okolnosti slúžiť nemohly.

Výmluvným dôkazom takýchto tragických pomerov je aj osud nášho nebohého riaditeľa Jána Lendvaiho.

Ján Lendvai-Lušňák narodil sa 19. októbra 1881 v kysuckej Oščadnici z chudobných lesníckych rodičov. Nadanost' bystrého chlapca pozoroval dekan Ďurčánsky, ktorý radou i hmotnou pomocou staral sa o to, aby tento talent mohol rozvinúť na stredných i vysokých školách. Tak dostal sa J. Lendvai na strednú školu do Žiliny, odtiaľto do Ružomberka, neskôr do Kečkemétu, kde vstúpil do rádu piaristov. Na univerzitu odišiel do Koložváru. Počas svojich vysokoškolských štúdií v kruhu uvedomelých slov. poslucháčov zaujímavých dnes vynikajúce postavenia v našom verejnom živote; upevňovalo sa v ňom slovenské národné presvedčenie napriek tomu, že svoje rodné priezvisko Lušňák bol nútený zmeniť. Najlepším dôkazom jeho slovenského smýšľania je to, že v jeho popisoch stále sa opakovala poznámka „panszláv“, a že už ako poslucháč univerzity nebál sa prispievať do loveckého časopisu vychodiaceho v Prahe.

Okrem štúdia teologického jeho oborom na fakulte filozofickej boli prírodné vedy a zemepis. Jeho hlbavý vedecký talent prejavil sa už na vysokej škole, kde získal si priazeň svojich učiteľov. V roku 1905 po skončení univerzitných štúdií bol vysvätený za kňaza rádu piaristického, 1906 bol menovaný za profesora do Levíc, odtiaľ dostal sa do Marmarošskej Sihoti a konečne do Temešváru, kde pôsobil 7 rokov.

Jeho samostatná vedecká činnosť rozvinula sa plne až v Temešvári, kde veľké a dokonale zariadené laboratórium tamojšieho moderného ústavu umožnilo mu venovať sa odborným výskumom na poli bakteriologie, fyziologie a anatomie. Tu začína i svoju literárnu činnosť. Pri svojich skúmaniach zistil niektoré nedokonalosti prístrojov a preto sám sa pokúsil o skonštruovanie lepších. Štyri jeho vynálezy boli aj patentované.

V r. 1914 odišiel do Debrecína, kde po istý čas prednášal na poľnohospodárskej akademii a na lekárskej fakulte tamojšej univerzity. Na hosp. akademii zastupoval katedru hospodárskeho prírodopisu (hosp. botanika, hosp. zoológia, phytopathologia), kým na lekárskej fakulte prednášal botaniku pre poslucháčov lekárstva a lekárníctva, farmakognóziu a viedol i príslušné seminárne cvičenia.

Predmet a spôsob jeho výskumných prác vyžadoval, aby obor svojej vedeckej práce postupne rozšíril aj na ďalšie

príbuzné disciplíny, a svedčí o badateľskej húževnatosťi J. Lendvaiho a o sile jeho vedeckého záujmu, že všetky ťažkosti prekonával i za cenu svojho telesného zdravia, najmä zraku, ktorý si viac než 10 rokov trvajúcim ultramikroskopickým skúmaním takmer úplne zničil. Aby mohol čím úspešnejšie a dokonalejšie vykonávať svoje výskumy humusu, venoval sa zdĺhavému a namáhavému štúdiu kolloidálnej chemie.

Svoje odborné práce, týkajúce sa mikroskopie a mikrotechniky so zreteľom na botaniku a histológiu publikoval v príslušných časopisoch, ako Zeitschrift für wissenschaftliche Mikroskopie und mikroskopische Technik (Lipsko), Die Kleinwelt (Mníchov), Zentralblatt für Bakteriologie (Jena), Természettudományi Közlöny a Allattani Közlemények (Budapešť).

Celé desaťročie zaoberal sa ultramikroskopiou, skúmaním ultrafialových lúčov, metodikou kapilárnych pokusov a kapillaritou pôdy.

Popri rozsiahlej činnosti badateľskej rád sa venoval i didaktike prírodných vied a svoje príspevky tohoto druhu publikoval v odborných časopisoch pedagogických. Do tohto odboru možno zaradiť i jeho učebnice pre stredné školy a celý rad sem spadajúcich drobnejších populárne-vedeckých prác.

Politický prevrat nenašiel J. Lendvaiho nepripraveného. Ako uvedomelý Slováč pochopil hneď na úsvite našej samostatnosti, že jeho miesto je doma, medzi svojimi, na oslobodenom Slovensku, ktoré potrebuje prácu rúk i rozumu všetkých svojich synov. Zriekol sa univerzitnej katedry, sľubnej kariery a skvelej budúcnosti a s radostnou nádejou ponáhal sa do oslobodenej vlasti, aby svojou vedeckou prácou prispel k povzneseniu jej kultúrneho života. Krátky čas účinkoval na štátnom výskumnom ústave v Bratislave, kde však následkom nebezpečného presilenia zraku pôsobiť nemohol a preto odchádza ako zemedelský radca v. v. na svoj rodný Makov, kde on, človek svetového rozhľadu a hľbokej učnosti venuje sa ducha ubíjajúcim starostiam hospodárenia na nepatrnom otcovskom gazdovstve. Z univerzitného laboratória — na kysucké role! Ale jeho hľbavý duch ani v tomto zátiší nevedel sa uspokojiť, vo svojich odborných prácach napriek všetkým ťažkostiam i tu pokračoval. Keď sa už aj nemohol púšťať do nových prác, prepracovával a poslovenčoval svoje staršie, ale ešte vždy aktuálne články. Popri týchto štúdiach odborných, ktorým jednako nemohol posvätiť všetku svoju energiu, so zvláštnou záľubou a kysuckým pa-

triotizmom oddáva sa štúdiu svojich krajanov, všimajúc si nielen ich telesných (ako prírodovedec), ale i národopisných (ako zemepisec) zvláštností, ale i jazykových, kultúrnych a sociálnych zvláštností kysuckého ľudu. Výsledky týchto svojich neobyčajne bystrých, akousi mikroskopickou presnosťou a dôkladnosťou sa vyznačujúcich pozorovaní ukladal do drobných úvah, článkov a rozprávok novelistického rázu.

Z tohoto makovského zátišia rád prichodí v roku 1929 do Kláštora pod Znievom, aby prevzal vedenie nášho ústavu, ktorému obetoval všetky svoje sily a bohaté skúsenosti pedagogické. Ale popri svojich ťažkých riaditeľských a učiteľských povinnostiach napriek slabnúcemu zraku a ohrozenému zdraviu nezrieka sa ani svojej vedeckej a literárnej činnosti, pracuje na slovenskej učebnici botaniky, zúčastňuje sa svojimi prácami súbehov a píše i svoje drobnejšie články. Pre žiakov ústavu napísal peknú divadelnú hru „Sedmikráska“ s ušľachtilou národnou výchovnou tendenciou.

Na jar 1931 s podlomeným zdravím odchádza i z tohoto pôsobišťa, aby sa stal prvým magistrom noviciátu novozaloženej provincie slovenských piaristov v Prievidzi, kde dňa 19. augusta 1931 teprve v 50 roku svojho požeňnaného a nádejného života zomrel.

J. Lendvai bol predovšetkým človekom vedy, ktorej obetoval i svoje zdravie; bol skvelým učiteľom, ktorý štedrou rukou vedel rozdávať svojim žiakom bohaté dary zo zásob svojich rozsiahlych vedomostí; bol dobrým a láskavým vychovávateľom, ktorý vážne chápal svoje zodpovedné povolanie; bol vzorného života kňazom, ktorý harmonicky spojoval v sebe vlastnosti hlbavého učenca s horlivosťou rigórného kňaza, a bol predovšetkým vzácnym človekom a uvedomelým hrdým Slovákom, ktorého musel každý ctiť a milovať.

Jeho drahá pamiatka bude vždy žiť v našom ústave.

(Srovnaj: Slovenské Pohľady 1931, číslo 9., strana 575, a Sborník Spolku profesorov Slovákov XI. číslo 7.-8., strana 81—84, kde je uvedený i bibliografický soznam jeho prác.)

Školské zprávy.

Profesorský sbor.

a. Zmeny.

Začiatkom šk. r. 1931—32 odišli zo sboru:

Ján Lendvai, riaditeľ, zomrel 19. VIII. 1931.

Kornel Ďurana, doč. prof., vstúpil do rádu piaristov.

Jozef Kapitáň, sml. uč., opustil službu.

Juraj Krutek, výp. uč., opustil službu.

Bruno Ripka, doč. prof., bol prikázaný na štátne reálne gymnázium s maď. jazykom vyučovacím v Košiciach.

Do sboru vstúpili:

Stanislav Antonický, doč. prof., dňom 1. sept. 1931.

Ján Baranik, doč. prof., dňom 1. sept. 1931.

Dr. Vojtech Földi, supl. prof., dňom 1. sept. 1931.

Karol Ondreička, ak. maliar, dňom 1. sept. 1931.

Jozef Rajnoch, supl. prof., dňom 1. febr. 1932.

Dovolenú mali:

Ján Cachovan, supl. prof., od 1. X. 1931 nastúpil voj. prez. službu.

Ida Kabinová, doč. prof., od 1. IX. 1931 do 1. I. 1932 mala zdrav. dov.

Jozef Kubinec, supl. prof., od 26. XI. 1931 do 1. I. 1932 a od 1. II. 1932 do 1. V. 1932 mal zdrav. dovolenú, po nej opustil službu.

Jakub Petráš, doč. prof., po celý šk. r. mal zdrav. dov.

b. Sbor na konci šk. roku 1931-32.

Bežné číslo :	Meno a hodnosť		Predmety, ktorým vyučoval	V triede		Poznámka
1	František Hrušovský, riaditeľ	DZ	dejepis zemepis vlastiveda	V ₃ , VI ₃ V ₁ VIII ₄	11	Správca prof. knižnice.
2	Stanislav Antonický, doč. prof.	Ch P	prírodopis chemia	I ₃ , II ₃ , V ₂ , VI ₂ VII ₂ , VIII ₂ IV ₂ , V ₂ , VI ₂	20	Triedny v V. Správca sb. chemických a prírodopisných.
3	Ján Baraník, doč. prof.	Nb	náboženstvo	I ₂ , II ₂ , III ₂ , IV ₂ , V ₂ , VI ₂ , VII ₂ , VIII ₂	16	Týždenne 2 hodiny exhorty.
4	Ján Cachovan, supl. prof.	(M) F				1. X. 1931 nastúpil voj. pres. službu.
5	Juliana Feketeová, supl. prof.	(LPhgr)	slovenčina latina fil. proped.	I ₅ III ₆ , IV ₆ VII ₂	19	
6	Dr. Vojtech Földi, supl. prof.	(Čsl) F	slovenčina francúzčina	VI ₃ , VII ₃ , VIII ₄ VII ₄ , VIII ₄	18	Triedny v VII. tr.
7	Štefánia Gorková, doč. prof.	DZ	dejepis zemepis	I ₁ , II ₂ , III ₂ , IV ₂ , VII ₃ I ₃ , II ₂ , III ₂ , IV ₂ , VI ₂ , VII ₂	22	Triedna v IV. Správca sb. dejepisných a zemepisných.

Bežné číslo:	Meno a hodnosť		Predmety, ktorým vyučoval	V triede		Poznámka
8	Ján Hollý, supl. prof.	(MF)	matematika fyzika telocvik	III ₃ , IV ₃ , VI ₃ III ₃ , IV ₂ , VII ₃ , VIII ₄ VI ₂ , VIII ₂	25	Triedny v VI. Správca sb. fyzikálnych.
9	Ida Kabinová, doč. prof.	Fr Phn	francúzčina fil. proped. nemčina	V ₆ , VI ₆ VIII ₂ II ₄	18	Triedna v II.
10	Karol Ondreička, výp. uč.	akad. maliar	kreslenie telocvik	I ₄ , II ₄ , III ₂ , IV ₂ I ₂ , II ₂ , III ₂ , IV ₂ , VII ₂	22	Správca sb. kresliarskych a telocvičných
11	Jakub Petráš, doč. prof.	PZ				V škol. r. 1931–32 zdrav. dovoľaná.
12	Maria Polóniová, sml. uč.	NR(rus)	nemčina	I ₄ , III ₄ , IV ₃ , V ₂ , VI ₂ , VII ₂ VIII ₂	19	Triedna v I. Správca žiackej knižnice.
13	Jozef Rajnoch, supl. prof.	L(N)	latina telocvik	V ₄ , VI ₄ , VII ₄ , VIII ₄ V ₂	18	
14	Ján Štalmásek, supl. prof. a taj. ústavu	M(G)	matematika desk. a geom. spev	I ₄ , II ₄ , V ₃ , VII ₃ , VIII ₂ VII ₂ , VIII ₁ I ₂ , II ₂	23	Triedny v VIII. Spr. sb. matem. a geom.
15	Klaudia Štefková, supl. prof.	(ČsFr)	slovenčina	II ₅ , III ₄ , IV ₄ , V ₃	16	Triedna v III.

Školník: Jozef Hrdina.

Kronika ústavu.

Školský rok započal sa dňom 1. septembra 1931, kedy sa vykonali skúšky opravné a dodatočné skúšky prijímacie, povolené referátom ministerstva školstva a národnej osvety.

Dňa 2. septembra bolo slávnostné „Veni Sancte“ vo farskom kostole s úvodnou exhortou prof. Jána Baraníka. Po bohoslužbách shromáždili sa žiaci v budove ústavu, kde ku žiakom prehovoril riaditeľ Fr. Hrušovský, ktorý vo svojom preslove zdôraznil povinnosti slovenského katolíckeho žiaka. Potom boli žiakom prečítané a vysvetlené školské pravidlá.

Dňa 3. septembra zúčastnili sa žiaci i prof. sbor smútočných bohoslužieb za nebohého riaditeľa ústavu Jána Lendvaiho. O 8. hodine začalo sa riadne vyučovanie.

Dňa 7. septembra mal miestny obvodný lekár Dr. Dias prednášku pre žiakov vyšších tried o alkoholizme.

Dňa 10. a 11. septembra konaly sa písomné skúšky dospelosti v jesennom období.

Dňa 12. sept. zúčastnili sa žiaci vyšších tried pod vedením prof. Antonického, Dra Földiho a Ondreičku koncertu speváckeho sboru donských kozákov v Turčianskom Sv. Martine.

Dňa 17. a 18. sept. konaly sa na ústave pod predsedníctvom p. hlavného školského radcu, krajinského inšpektora Matúša Stolárika ústne skúšky dospelosti v jesennom období. (Viď skúšky dospelosti.)

Dňa 28. sept. zúčastnila sa 20 členová delegácia žiakov ústavu pod vedením prof. Dra Földiho a Baraníka pietnej slávnosti odhalenia pomníka na hrobe Svetozára Hurbana Vajanského v Turčianskom Sv. Martine. Delegácia položila na hrob veľkého spisovateľa veniec a príležitostný prejav učinil Jozef Halmoš, žiak VIII. triedy.

Dňa 1. októbra začalo sa vyučovanie v I., II., a IV. triede v prenajatých miestnostiach Obecného domu, takže na celom ústave bola týmto spôsobom zavedená jednoduchá frekvencia.

Dňa 10. októbra pristúpili žiaci ku sv. spovedi a nasledujúceho dňa ku sv. prijímaniu.

Dňa 28. októbra, v deň výročia československej samostatnosti zúčastnili sa žiaci slávnostných služieb božích vo farskom kostole, pri ktorých účinkoval spevácky sbor žiakov. Po službách božích konala sa školská oslava v budove

ústavu s týmto programom: Hymny zaspieval sbor žiakov, Kraskovu Modlitbu recitovala E. Volková, žiačka III. triedy, význam dňa v obsažnej reči vylíčil J. Halmoš, žiak VIII. triedy, Rázusovu Prísahu recitoval J. Šnajdr, žiak VIII. triedy, Kto za pravdu horí, zaspieval sbor žiakov. V ten istý deň večer usporiadali žiaci ústavu pod vedením prof. Štalmaška na oslavu štátneho sviatku i pre širšiu verejnosť spevácko-hudobnú akademiou s pestrým programom, pri ktorom na husliach hral prof. Štalmašek a slávnostnú reč povedal prof. Dr. Földi.

Dňa 31. októbra bol žiakom ústavu pripomenutý význam šporivosti pre národný život hospodársky.

V mesiaci októbri podrobili sa všetci žiaci ústavu dôkladnej lekárskej prehliadke, ktorú previedol št. obvodný lekárik Dr. Dias.

Dňa 5. novembra žiaci VI. triedy pod vedením prof. Antonického navštívili továreň na umelé hnojivá v Žiline a cukrovar v Trenčianskej Teplej.

Dňa 28. nov. usporiadali žiaci dvoch najvyšších tried pod vedením prof. Štalmaška vydarený čajový večierok s bohatým umeleckým programom: Príveľ povedal J. Halmoš, žiak VIII. tr., Bériot: Andante tranquillo, na husliach hral prof. Štalmašek, na klavíri sprevádzala prof. Štefková, Čechov: Pytačky, zahrali: L. Strelka, O. Vestenický a C. Kolníková, žiaci VIII. tr., kuplet zo študentského života, napísal J. Halmoš, spievali L. Strelka, O. Vestenický, žiaci VIII. tr., na klavíri sprevádzal A. Magvaši, žiak VI. tr. Po programe bola tanečná zábava pri hudbe študentského orchestru.

Dňa 7. decembra pristúpili žiaci i prof. sbor ústavu ku sv. spovedi. Toho dňa večer povedal žiakom úchvatnú kázeň P. Gallas S. J. z Ružomberka. Dňa 8. dec. bolo spoločné sv. prijímanie s kázňou P. Gallasa.

Dňa 4. februára usporiadali žiaci ústavu zábavný večierok s umeleckým programom a hudbou študentskej kapely.

Dňa 23. februára konaly sa na ústave skúšky dospelosti v zimnom období (viď skúšky dospelosti), pri ktorej príležitosti predsedajúci p. hl. šk. radca M. Stolárik vykonal na ústave inšpekciu.

Dňa 25. februára usporiadali žiaci vyšších tried pod vedením prof. Dra Földiho slávnosť na pamiatku 80. výročia smrti Jána Kollára s týmto programom: Hej, Slováci, spieval mužský sbor, Ján Kollár, jeho život a dielo, povedal prof. Dr. Földi, Myšlienkový rozbor Slávy dcéry, predniesol J. Halmoš, žiak VIII. tr., znelky zo Slávy dcéry recitoval Jar.

Šnajdr, žiak VIII. tr., Ja som Slovan, spieval sbor žiakov, Myšlienka všeslovenská a dnešná mládež, prednášal Peter Krištufek, žiak VIII. tr., Všetci sme Slovania, spieval mužský sbor.

Dňa 27. febr. vykonal Dr. Dias lekársku prehliadku žiakov.

Dňa 7. III. oslávil ústav 82. narodeniny prezidenta republiky školskou slávnosťou s týmto programom: Hymny, spievali žiaci, príležitostnú Smrekovu báseň recitoval Jar. Šnajdr, žiak VIII. tr., slávnostnú reč o význame dňa povedal J. Valach, žiak VIII. t., Hviezdoslav: Prezidentovi, recitoval O. Nemeček, žiak III. tr., Hudobné číslo zahrli na husliach L. Strelka, žiak VIII. tr., a Magvaši, žiak VI. tr., a na harmonii F. Verman, žiak V. tr., Kto za pravdu horí, spieval sbor žiakov.

V dňoch 11., 12. a 13. marca byly usporiadané pre žiakov ústavu duševné cvičenia, ktoré viedol P. Rudolf Mikuš, provinciál S. J. z Ružomberka. V rámci exercícií pristúpili žiaci i prof. sbor ku sv. spovedi a spoločnému sv. prijímaniu. Dňa 18. marca pripomenutý bol žiakom význam mierových snáh Československého červeného kríža pod tohoročným heslom „Vďak starobe“ a význam J. A. Komenského.

Dňa 19. marca oslávili žiaci ústavu pod vedením prof. Polóniovej pamiatku 100. výročia smrti J. W. Goetheho školskou slávnosťou s takýmto programom: Veľký básnik, prednášal K. Čielontko, žiak VIII. tr., Goethe: Der Fischer, recitoval J. Belák, žiak VI. tr., Goethe: Erlkönig, recitovali Št. Lojek, žiak IV. tr., A. Varga, J. Schmidt a J. Florek, žiaci III. tr. Po oslave byly žiakom rozdane sošitky darované ústavu ministerstvom školstva, napísané prof. Dr. Fischerom o veľkom nemeckom básnikovi pre stredoškolskú mládež.

Dňa 10. apríla usporiadali žiaci ústavu za vedenia prof. Polóniovej divadelné predstavenie s pekným morálnym i hmotným úspechom.

Dňa 12. apríla boli žiaci I. a II. tr. roentgenovaní v dispenzári červeného kríža v Turčianskom Sv. Martine.

V dňoch 18., 19. a 20. apríla konaly sa na ústave písomné skúšky dospelosti. (Viď skúšky dospelosti.)

Dňa 19. apríla navštívili žiaci VI. tr. pod vedením prof. Antonického tovareň na celulózu a tovareň na destiláciu dehtu v Žiline.

Dňa 24. apríla žiaci II. triedy pod vedením prof. Kabinovej a Ondreičku podnikli vychádzku na Kľak.

Dňa 26. apríla vykonal inšpekciu telocviku p. odborný inšpektor B. Tesař.

Dňa 30. apríla usporiadali žiaci VIII. triedy vychádzku s riaditeľom ústavu na znievský hrad.

Dňa 1. mája zahájila svoju činnosť študentská kapela ráno budičkou a večer prvým promenádnym koncertom. Toho istého dňa zúčastnilo sa družstvo skautov skautského zjazdu pod Starým Hradom pri Strečne.

Dňa 4. mája konala sa pietná slávnosť na pamiatku výročia tragickej smrti gen. M. R. Štefánika s týmto programom: Kto za pravdu horí, zaspieval sbor žiakov, o význame gen. Štefánika prehovoril J. Pristach, žiak VII. tr., Rázus: Odkaz do Paríža, recitoval O. Vestenický, žiak VIII. tr., hudobné číslo zahrali A. Magvaši, žiak VI. tr. a F. Verman, žiak V. tr., hymny zaspieval sbor žiakov.

Dňa 14. mája navštívil ústav znovu odb. inšpektor telesnej výchovy p. B. Tesař.

Dňa 18. mája pristúpili žiaci ústavu v rámci misii ku sv. spovedi a nasledujúceho dňa ku sv. prijímaniu. Ku žiakom prehovoril P. L. Eiselle S. J. z Trnavy. Dňa 20. mája zúčastnil sa celý ústav slávnostného sprievodu.

Dňa 21. a 22. mája podnikli žiaci II. a VI. triedy pod vedením prof. Kabinovej a Ondreičku vychádzku do Fryvaldu.

Dňa 25. mája navštívili žiaci V. tr. pod vedením riaditeľa Hrušovského sbierky Slovenského národného múzea v Turčianskom Sv. Martine, kde odborný výklad o zbierkach archeologických podal žiakom kustos múzea dr. V. Budaváry.

Dňa 27. mája navštívil ústav p. biskupský komisár dr. Sylvester Jung a vykonal inšpekciu vyučovania náboženstva.

Dňa 29. mája zúčastnili sa žiaci ústavu ľahkoatletických závodov o Kyasov pohár v Žiline (viď šport a tel. výchova).

Dňa 28. mája otvorená bola študentská čítareň (viď Čítareň).

Dňa 9. júna bol riaditeľský deň, ktorého použily jednotlivé triedy pod vedením svojich profesorov na poriadanie vychádzok. Nižšie triedy pod vedením prof. Rajnocha, Antonického, Ondreičku, Kabinovej, Gorkovej, Štefkovej a Feketeovej navštívili Ružomberok (mestské múzeum), Liptovský Sv. Mikuláš, Demänovské Jaskyne a Oravský Zámok. VI. trieda s prof. Hollým podnikla autobusový výlet do Kremnice (mincovňa), Hronského Sv. Kríža, Svätého Benedika (kláštor a gotický kostol), Topoľčianky (kaštieľ pána prezidenta) a Bojnice (zámok a kúpele). VII. tr. s prof. dr. Földim navštívila Súľovské skaly a Povážske Podhradie

so srúcaninami hradu. V. trieda s prof. Petrášom zúčastnila sa botanickej exkurzie na Holeštejn.

Dňa 13., 14. a 15. júna konaly sa výročné skúšky privatistov ústavu.

Dňa 15. júna žiaci II. triedy pod vedením prof. Kabinovej usporiadali vychádzku do Slovianskej doliny ku prameňu minerálnej vody.

Dňa 9. júna vypuknul v Kláštore pod Znievom nebezpečný požiar. Žiaci ústavu zúčastnili sa činne zachraňovacích prác a len ich námahe možno ďakovať, že požiar pôdarilo sa lokalizovať a zachrániť blízke stavby od spustošenia. Obecná rada zvláštnym prípisom prejavila žiakom ústavu svoje uznanie a poďakovanie.

V dňoch 20.—24. júna konaly sa na ústave ústne skúšky dospelosti pod predsedníctvom p. Viliama Lenču, riaditeľa št. reálneho gymnázia v Prievidzi. (Viď skúšky dospelosti.)

Dňa 27. júna žiaci VI. triedy navštívili pod vedením prof. Antonického pivovár v Turčianskom Sv. Martine.

Dňa 28. júna bolo slávnostné „Te Deum“ vo farskom kostole, na čo boli žiakom vydané výročné vysvedčenia a prevedené zápisy na školský rok 1932/33.

Na Oravskom zámku.

Mimoškolská činnosť prof. sboru.

Riaditeľ Fr. Hrušovský študoval a excerpoval materiál archívu bývalej prepozitúry turčianskej, pozostalý v archíve lesného úradu v Kláštore pod Zn., napísal a publikoval tieto články:

Ján Lendvai (nekrolog), Slovenské Pohľady 1931 č. 9.

Ján Lendvai a jeho literárne-vedecká činnosť, Sborník SPS XI. č. 7—8.

Niekoľko poznámok k pribinovskému jubileu v Nitre, Kultúra IV. č. 4.

Dr. Zachar L.: Borba za národnú slobodu. (Kritický referát) Kultúra III. č. 10.

Dr. Wagner: Dejiny výtvarného umenia na Slovensku. (Recenzia) Sborník muz. slov. spol. XXV. č. 3—4., tiež Sborník SPS X. 3.

Dr. Z. Holub-Pacewiczowa: Osadníctvo pasterskie i we-drówki w Tatrach i na Podtatrz. (Recenzia) Sborník muz. sl. spol. XXV. 3—4.

W. Antoniewicz: Metalowe spinki góralskie. (Recenzia) Tamže.

Praktické prostriedky vlastivedného vyučovania a výchovy na stredných školách poľských. Sborník SPS XI. 9—10.

Okrem toho preložil listinu cisára Zigmunda z r. 1412 a poslovenčil prácu univ. prof. Dr. W. Semkowicza o tomto dokumente pre Sborník muz. sl. spol. XXIV. a poslovenčil článok doc. dr. Kubijowicza o typoch pastierskeho života na Slovensku pre tenže Sborník.

Ján Hollý: zúčastnil sa prekladu známej Trilogie H. Sienkiewicza (Ohňom a mečom, Potopa, Pán Wolodyjowski), ktorá vyšla v slovenskom preklade; je tajomníkom Patronátu ústavu.

Karol Ondreička: zúčastnil sa viacerými svojimi dielami výstavy Spolku slov. umelcov v Prahe, ilustroval román Čarskej „Lizočkinu šťastie“ a knižku „Rozprávky z harmackých hôr“, ktoré vyjdú nákladom Matice Slovenskej, ďalej uverejnil reprodukcie svojich obrazov v Slov. Pohľadoch 1932 č. 2—3. a v Živene 1932 č. 3. a namaľoval pre ústav obraz patróna mládeže sv. Alojza.

Skúšky dospelosti.

a) *Jesenné obdobie*. Písomné skúšky dospelosti v jesennom období konaly sa v dňoch 10.—12. septembra. K vypracovaniu boli uložené tieto temata:

z jazyka slovenského: 1. Hviezdoslav: Stesky IV. (úryvok). Rozbor literárne-estetický. 2. Obeh vody v prírode. (Pojednanie z prírodných vied.) 3. Merítkom hodnoty človeka nie je to „čo mám“, ale „čo som“. (Úvaha.);

z jazyka latinského: M. Tulli Ciceronis pro P. Sestio oratio c. 45.;

z jazyka francúzskeho: 1. Štvrťhodinka Rabelaisova. (Reproduction.) 2. Les joies et les bienfaits du tourisme. (Essai, theme libre.)

Ústne skúšky dospelosti konaly sa za predsedníctva p. hl. školského radcu Matúša Stolárika, krajinského šk. inšpektora v dňoch 17. a 18. septembra 1931 s týmto výsledkom:

M e n o	Bol uznaný:	Povolanie, ktorému sa hodlá venovať:
Olivier Bečer	dospelým	právo
Jozef Dragoš	dospelým	teológia
Ján Gabaš	dospelým	teológia
Filip Kopál	dospelým	teológia
Anton Lednický	dospelým	teológia
Štefan Mathaidesz	dospelým	voj. akadémia
Štefan Mrkva	dospelým	medicína
Tibor Peška	dospelým	paroplavba
Imrich Prokopec	dospelým	teológia
Ignác Vlčák	dospelým	teológia

b) *Februárové obdobie*. Ústne skúšky dospelosti konaly sa dňa 23. februára pod predsedníctvom p. hl. šk. radcu Matúša Stolárika. Skúške podrobil sa Ján Jeleň, ktorý bol uznaný dospelým a zapísal sa na lekársku fakultu.

c) *Letné obdobie 1932*. Písomné skúšky dospelosti konaly sa v dňoch 18. a 20. apríla 1932. K vypracovaniu boli uložené tieto temata:

z jazyka slovenského: 1. Ján Kollár: Slávy dcéra, kniha II. znelka 141. (Rozbor literárne-estetický.) 2. Prispôsobenie organizmov prostrediu. (Pojednanie prírodopisné.) 3. Poslanie knihy medzi ľudom. (Úvaha.) Prvé téma vypracovalo 11 žiakov, druhé téma 29 žiakov a tretie téma 4 žiaci;

z jazyka latinského: Z listov Plinia mladšieho Lib. VIII. 24.;

z jazyka francúzskeho: 1. George Sand: Les premieres lectures. (Traduction.) 2. President Doumer. (Reproduction.)

Ústne skúšky dospelosti v letnom období konaly sa v dňoch 20.—24. júna pod predsedníctvom p. riaditeľa V. Viliama Lenču z Prievidze. Ku skúške dospelosti prihlásilo sa celkom 44 kandidátov, z toho 36 riadnych žiakov a 8 privatistov. Ústnej skúške podrobilo sa 41 kandidátov, z toho zo slovenčiny 22, z vlastivedy 19, z jazyka latinského 23, z matematiky 18, z jazyka francúzskeho 41, z prírodopisu (biol. zool. bot.) 30, z fyziky 8 a z chemie s mineralogiou 3.

Pri zahájení ústnych skúšok prítomný bol ako zástupca jeho Exellencie najd. p. biskupa M. Blahu, predsedu patronátu, msgr. František Mesík-Vajda, rektor seminára, ktorý vzletnou rečou pozdravil abiturientov, ďalej vdp. dr. Sylvester Jung, ako cirkevný školdozorca a člen patronátu a vdp. Herman, americký slov. kňaz, člen patronátu.

Vysvedčenia dospelosti nadobudli 33 abiturienti, z nich 8 s vyznamenaním. Opravná skúška bola na jasenné obdobie povolená: z jazyka slovenského 1, z vlastivedy 2, z jazyka latinského 2, z jazyka francúzskeho 3, spolu 8 kandidátom.

Menoslov abiturientov.

M e n o	Bol uznaný :	Povolanie, ktorému sa hodlá venovať :
Vojtech Babulík	dospelým	teológia
Juraj Bak	dospelým	teológia
Karol Cielontko	dosp. s vyzn.	medicína
Martin Dobák	dospelým	teológia
Eduard Galvánek	dospelým	právo
Ján Gašinec	dosp. s vyzn.	teológia
Cyril Guniš	dospelým	teológia
Jozef Harajovič	dospelým	teológia
Karol Hubina	dospelým	učiteľstvo
Ján Chrenko	dospelým	teológia
Viktor Igonda	dosp. s vyzn.	právo
Arnošt Jakubička	dosp. s vyzn.	filozofia
Vratislav Kaprál	dospelým	filozofia
Alojz Kolník	dosp. s vyzn.	medicína
Cecília Kolníková	dospelou	učiteľstvo
Vojtech Kontra	dospelým	filozofia
Peter Král	dospelým	medicína
Peter Krištúfek	dosp. s vyzn.	medicína
Michal Kumorovicz	dosp. s vyzn.	teológia
Edmund Lerner	dospelým	medicína
Michal Matula	dospelým	teológia
Alexander Mičieta	dospelým	medicína
Mikuláš Opatril	dospelým	teológia
Robert Rovenský	dospelým	právo
Karol Sitkey	dospelým	zverolek.
Ladislav Strelka	dospelým	teológia
Jozef Suchán	dospelým	učiteľstvo
Ladislav Škoda	dosp. s vyzn.	teológia
Stanislav Štefko	dospelým	medicína
František Tóth	dospelým	teológia
Jozef Valach	dospelým	učiteľstvo
Vojtech Voldán	dospelým	lekárnictvo
Ján Záhora	dospelým	teológia

Žiacke sdrúženia.

a. Samovzdelávajúci krúžok M. Čulena.

Samovzdelávajúci krúžok Martina Čulena zaznamenáva v tomto školskom roku pekné výsledky svojej mimoškolskej práce, smerujúcej k doplneniu a prehĺbeniu vzdelania svojich členov a môže s uspokojením konštatovať, že podarilo sa mu previesť vytknutý program, priblížiť sa v niejednom ohľade k tým najdokonalejším krúžkom a vykonať tak skoro všetko, čo sa od samovzdelávacích krúžkov stredoškolskej mládeže očakáva. Príčiny tejto úspešnej práce možno hľadať v porozumení členstva a jeho podnikavosti a v samom vedení krúžku.

Študenti s ochotou brali sa do práce, prednášali, recitovali, debatovali, kritizovali, nadobúdali nových a nových poznatkov v tých najrozmanitejších oboroch. Otázky kultúrneho, literárneho, umeleckého, vedeckého, sociálneho aj hospodárskeho rázu tvorily program prednášok v krúžku, ktorým v niejednom ohľade bolo možno doplňovať vedomosti nadobudnuté v škole. Tak si možno vysvetliť ten zvýšený záujem znievského študentstva o všetky aktuality, úzko súvisiace s verejným životom.

Kým po minulé roky samovzdelávajúci krúžok Martina Čulena prežíval len akési počiatočné obdobie svojho vývoja a v mnohom začínal, v školskom roku 1931/32 zo svojho programu dľa možnosti vytrel akúkoľvek externú činnosť a venoval sa predovšetkým sebe, vzdelaniu svojho členstva, čím práca krúžku plynula jednotným prúdom a nemala za následok trieštenie síl. Za celý rok svojho účinkovania nezabúdajúc na dôležitosť národnej výchovy, preto aj veľký počet prednášok týkajúcich sa rôznych oborov smeroval k prehĺbeniu znalosti národnej kultúry, národa samého a jeho vývoja, jeho dobrých a zlých vlastností, predností a nedostatkov. To všetko sa konalo premyslene a programovite, aby slovenský študent nezľahostajnel a aby aj týmto spôsobom naučil sa chápať vážnu povinnosť budúceho inteligenta k svojmu národu a štátu.

Valné zhromaždenie dňa 19. septembra 1931 vyvolilo si nasledujúci výbor: Jozef Harajovič, žiak VIII. tr., predseda, Jozef Vajda, VII., podpredseda, Ernest Jakubička, VIII., tajomník, František Valo, VII., zapisovateľ, Edmund Mandlík, VII., náhradník, Jozefína Štalmašková, VII., pokladníčka a Ján Gašinec, VIII., knihovník. Že tento výbor mohol dosiahnuť takých uspokojivých výsledkov, možno ďakovať

p. riaditeľovi Fr. Hrušovskému, ktorý na každej schôdzi krúžku bol prítomný, činne zasahoval do práce členov, dával rady a pokyny a so zriedkavým záujmom sledoval každý krok na poli samovzdelávania žiactva.

Pestrosť programu, rás a smer samovzdelávajúcej činnosti najlepšie možno posúdiť a oceniť z tejto króniky krúžku:

Dňa 26. septembra konala sa prvá schôdza, program ktorej pozostával prevážne z vlastných prác študentov. Š. Sivoň, VII. tr., prečítal črtu „Hrozné chvíle“, K. Visolajská, VII. tr., podala vlastnú báseň „Hory“, J. Harajovič, VIII. tr., predniesol svoju na sociálny tón naladenú báseň „Na periferii“ a O. Vestenický, VIII. tr., recitoval básne Sládkovičove.

Dňa 3. októbra prednášal V. Strečánsky, VIII. tr., o atletike a jej význame. Prednášku kritikou ocenil a doplnil P. Krišťufek, VIII. tr.; J. Šnajdr, VIII. tr., predniesol Smrekovu „Spomienku na Varšavu“; V. Voldán, VIII. tr., podal výklad o literárnej tvorbe Smreka; Fr. Valo, VII. tr., mal prednášku: „Maloroľník pred a po parcelácii“. Prednáška vzbudila živý záujem a rozprúdila čulú debatu.

Dňa 24. októbra zahájil program A. Meliško, VIII. tr., prednáškou „O vývoji motorových vozidiel a ich dopravnom význame“. J. Havránek recitoval Kraskovu báseň „Jehovah“, po čom prečítal svoju obsažnú úvahu P. Krišťufek, VIII. tr. „O povahových zvláštnostiach slovenského ľudu“. Po prednáške a kritike P. Krála, VIII. tr., rozvírila sa zaujímavá diskusia, ktorej sa zúčastnili mnohí členovia krúžku a ktorú svojim doslovom zakľúčil riaditeľ Hrušovský.

Dňa 6. novembra zahájil predseda schôdzu spomienkou na českého spisovateľa A. Staška a upozornením na nové slovenské publikácie a literárne novinky. Št. Greš, VII. tr., referoval o Hečkových „Vystaľovalcoch“ a pokúsil sa o literárne-umelecký rozbor a zhodnotenie tejto prvej zbierky mladého slovenského básnika. K. Visolajská, VII. tr., prednášala na téma: Veselá povaha — podmienkou šťastia. Kritiku mal A. Sokolík, VII. tr., ktorý vyvolal v krúžku živú polemiku.

Dňa 21. novembra prednášal K. Cielontko, VIII. tr., o „Slovenskom ľudovom umení“ a podal obsirnejší referát o publikácii Matice Slovenskej „Eva Studeničová spieva“. Referát bol veľmi zaujímavý už i z toho dôvodu, že starénka Eva Studeničová je krajanou prednášateľa. R. Rovenský mal prednášku o Edisonovi a význame jeho objavov pre rozvoj modernej techniky. Potom nasledoval kvartet zahraný L. Strelkom, J. Lackovičom, V. Kaprálom a K. Sitkeym.

Dňa 5. decembra recitoval vlastnú báseň „Z rodiska“ Št. Greš, VII. tr.; V. Voldán, VIII. tr., prečítal svoju obširnú prednášku o „Novodobej katolíckej literatúre českej“, načrtajúc profily jej popredných predstaviteľov a oceniaac literárny význam najdôležitejších diel, najmä Durychových. Po Grešovej kritike prednášal O. Cyprich, VII. tr., o „Ideáloch katolíckeho študentstva“ najmä na Slovensku.

Dňa 19. decembra navštívil krúžok delegát U. S. K. Š. z Bratislavy, J. Straka, poslucháč medicíny, ktorý mal prednášku o hnutí kat. slovenského študentstva a jeho orgáne. Prednáška mala v radoch členstva veľký ohlas a dala podnet k čulej výmene názorov.

Dňa 23. januára 1932 prehovoril predseda krúžku o náboženských a národných povinnostiach študujúcej mládeže slovenskej. J. Vajda, VII. tr., vo svojej pietne naladenej prednáške predstavil žiactvu postavu Fr. Majocha, slovenského mučenníka; Št. Greš recitoval vlastnú báseň „Spomínanie“ a J. Havránek, VI. tr., prednášal o slovenskom povstaní v r. 1848 a jeho politickom a národnom význame.

Dňa 13. februára konala sa posledná schôdza, na ktorej účinkovali žiaci VIII. triedy. Vysoká úroveň tejto schôdze ako i zaujímavý výber programu bol dôstojným zakľúčením práce oktávánov v krúžku. Hviezdoslavovu báseň „K ľudu“ recitoval O. Vestenický; J. Valach prečítal svoju vecne vypracovanú úvahu o „Dnešnom študentovi“ a snažil sa vystihnúť, aký by mal byť dnešný slovenský študent, aký v skutočnosti je a ako sa naň širšia verejnosť díva, čiže či obstoja názory verejnosti, ktorá má pre slovenského študenta len viac alebo menej odôvodnené výtky, ale málo pochopenia. A. Kolník prednášal na téma: „Danteho Comedia Divina a Kollárova Slávy Dcéra“, kde prednášateľ pokúsil sa zistiť vliv Dantevho diela u Kollára. Po Smrekovej básni „Genesis a Exodus“, recitovanej J. Snajdrom upútal pozornosť veľkého počtu prítomných svojou odborne založenou prednáškou o „Podstate radiotelefonie a radiotelegrafie“ M. Opatril. Samovzdelávaciu činnosť oktávánov, ktorá tak pekne prejavila sa na tejto záverečnej schôdzi, vo svojom prejave ocenil riaditeľ Hrušovský, ktorý vyzdvihol prácu výboru, ochotu prednášateľov a chvályhodný záujem členstva, takže čulá činnosť žiakov VIII. triedy pri vystríhaní sa niektorých nedostatkov môže byť vzorom hodným nasledovania i v budúcom období práce v samovzdelávacom krúžku.

Dňa 20. februára odstúpil výbor a valné zhromaždenie vyvolilo si nasledujúcich funkcionárov: J. Vajda, VII. tr.,

predseda, E. Mandelík, VII. tr., podpredseda, Št. Greš, VII. tr., tajomník, J. Štalmašková, VII. tr., pokladníčka, Fr. Valo, VII. tr., zapisovateľ, Št. Konkol, V. tr., knihovník a J. Niník, VII. tr., hospodár. Počet členov krúžku vzrástol na 100. Niektoré organizačné chyby odstránil výbor na svojej prvej schôdzi hneď po valnom zhromaždení.

Dňa 5. marca zahájil krúžok svoju činnosť pod vedením nového výboru s týmto programom: „Sociálna poezia a jej umelecká hodnota“, prednášal J. Niník, VII. tr., Wolkerovu báseň „U roentgenu“ recitoval Št. Greš, VII. tr.; na téma „Nástup generácií“ zvlášť na poli života literárneho prednášal J. Vajda, VII. tr.; „Názory jedného z nás“ predniesol O. Cyprich, VII. tr.; hudobným číslom spestril program A. Magvaši, VI. tr., a F. Verman, V. tr. Schôdza bola dôkazom, že krúžok i v novom období bude vedieť pracovať úspešne.

Dňa 2. apríla mal prednášku A. Mikuš, VII. tr. o „Živote, tvorbe a význame V. Shakespeara“. Ukážky z modernej slovenskej poézie recitoval J. Šnajdr, VIII. tr.; „Poznajme a plňme svoje poslanie“, ako reflexie na predveľkonočné duševné cvičenia predniesol J. Havránek, VI. tr., hudobné číslo na husliach zahral A. Magvaši, na harmóniu F. Verman.

Dňa 23. apríla povedal I. časť svojej prednášky o „Vývine matematiky“ J. Kubiš, VII. tr.; P. Galan, V. tr., predstavil zaujímavý život Eliáša Howé, vynálezcu šijacieho stroja. Hudobné číslo zahrali A. Magvaši a F. Verman.

Dňa 4. júna dokončil svoju prednášku J. Kubiš; Fr. Valo, VII. tr., prednášal o vzniku a vývoji československej mény, Št. Greš recitoval z Hviezdoslavovej kratšej epiky báseň „Deľba dedictva“ a A. Magvaši a F. Verman zahrali hudobné číslo programu.

Dňa 18. júna konala sa posledná schôdza krúžku pred prázdninami, na ktorej predseda shrnul výsledky tohoročnej činnosti samovzdelávajúceho krúžku, zmienil sa o úspechoch i nedostatkoch tejto práce a vyzval členov, aby svoje vzdelávanie i mimo školy počas letných prázdnin praktickým spôsobom dopĺňovali. Po krátkych referátoch jednotlivých funkcionárov prehovoril ešte riad. Hrušovský, ktorý pripomenul žiakom potrebu stáleho vzdelávania sa i v dobe prázdnin, ktoré budú nielen dobou oddychu po školskej práci, ale i vhodnou príležitosťou k štúdiu prostredia, v ktorom budú žiaci tráviť svoje voľné dni, a k pozorovaniu všetkých tých zjavov, s ktorými žiaci prídu do styku. To bude zároveň dobrou prípravou k práci v samovzdelávajúcom krúžku v budúcom školskom roku.

Popri uvedených prednáškach a recitáciach pestoval samovzdelávajúci krúžok Martina Čulena v tomto školskom roku i hudbu, ktorá bola na schôdzach vždy príjemným osviežením. Okrem hudobných čísiel na večierkoch a akademiach predniesli žiaci obyčajne po programe tieto hudobné diela: A. Czibulka: Gavotte Stefanie; B. Smetana: Hubička (smes); Ch. Gounod: Faust (smes); G. Bizet: Carmen (smes); R. Wagner: Tannhäuser (smes); J. Offenbach: Hoffmannové rozprávky (smes); L. Delibes: Coppélia (smes); J. Novák: Valčík; O sole mio, italská pieseň; Edv. H. Lemoire: Andantino; A. Dvořák: Humoreska; J. Offenbach: Orfeus v podsvetí (ouverture); A. Boieldieu: Kalif z Bagdadu (ouverture); J. Schebek: Op. 25. Souvenir de Mona Lisa; R. Schumann: Op. 15. č. 7.

Samovzdelávajúci krúžok z vlastných prostriedkov zadovážil si i peknú knižnicu, ktorá má 120 sväzkov, a predlúal si Slovenské Pohľady.

O práci v krúžku za školský rok 1931/32 možno v krátkosti konštatovať, že pracovalo sa dosť, práca mala úroveň a výsledky možno považovať za uspokojivé.

b. Skauting.

Počiatkom školského roku 1931/32 skauting bol zastúpený na našom ústave oddielom slovenských katolíckych skautov a oddielom „I. Zniev“ skautov junákov. Skautská činnosť začala sa v oboch oddieloch dosť intenzívne a sľubne rozvíjať, ale čoskoro nastalo ochabnutie, zapríčinené okolnosťami viacerého druhu. Podľa toho i schôdze konaly sa dosť zriedka. Dovedna bolo 6 oddielových schôdzok, 1 spoločná slávnostná schôdza na oslavu štátneho sviatku dňa 28. októbra a 2 oddielové vychádzky. Družinové schôdze a vychádzky, najmä v dobe priaznivého počasia na jaseň, konaly sa riadne a častejšie. Oddiel mal 20 členov zadelených do troch družín (Tigri, Jeleni a Kamzíci).

Oddiel junákov-skautov pod vedením skúsených funkcionárov dal sa s veľkou chuťou do práce, aby dokázal, že právom ho možno nazvať jedným z najväčších a najlepších oddielov župy podtatranskej. Práca pokračovala z počiatku zadarmo, čo vidieť už aj z toho, že dňa 28. novembra založili činovníci smečku vlícat na ľudovej škole. Neskôr však začala práca i v oddiele „I. Zniev“ chabnúť a preto dňa 28. februára 1932 bola prevedená reorganizácia, pri čom založený bol „Sbor skautov-junákov RČS“, počítajúci 27 členov zadelených do troch družín (Včely, Líšky, Evi) v oddiele „I. Zniev“, 17 členov v O. S. a 30 členov v smečke vlícat.

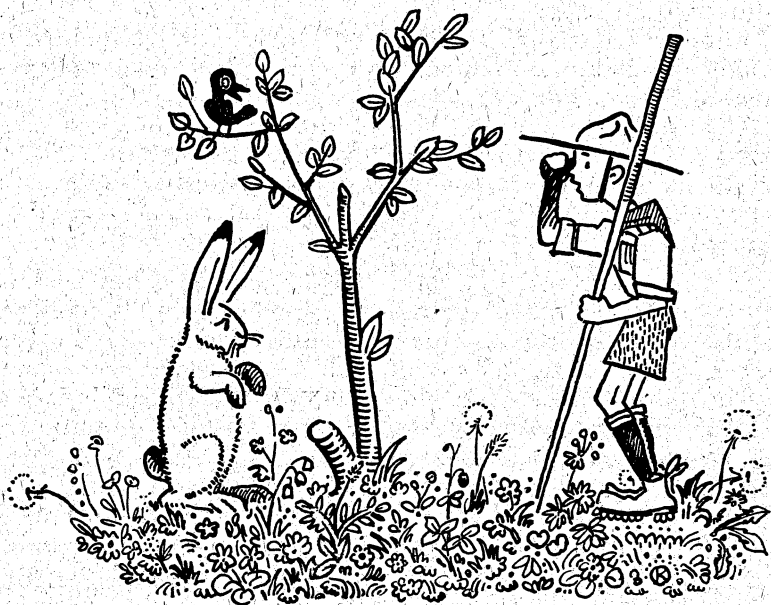
Oddiel „I. Zniev“ mal 10 riadnych a 2 mimoriadne schôdze, 2 oddielové rady a 2 vychádzky.

O. S. Zniev mal 4 riadne, 2 mimoriadne schôdze a 1 vychádzku. Okrem toho zúčastnili sa členovia oddielu župného sjazdu poriadaného dňa 1. mája pri Strečne.

Smečka víťat mala 20 schôdzok a 13 vychádzok.

Sbor mal 2 sborové schôdze, jednu z príležitosti návštevy br. okr. zpravodajcu a druhú vo sviatok sv. Juraja, patróna skautingu, ktorej sa zúčastnil i oddiel slovenských katolíckych skautov.

Medzi skautmi sväzovými a oddielom slov. kat. skautov

bol čulý vzájomný styk a spolupráca už od založenia oddielu slov. kat. skautov. Jednotlivé družiny sväzových i katolíckych skautov podnikali spoločné vychádzky, čím sa táto úprimná spolupráca stále prehlbovala. Spoločné vystupovanie vo verejnosti, spoločná klubovňa v budove ústavu, spoločné záujmy a ciele, spoločné záujmy náboženské a školské na jednej strane, roztrieštenosť skautskej práce, organizačné nedostatky a z toho vyplývajúce ochabovanie skautského podnikania na strane druhej, všetko to viedlo k myšlienke vytvorenia jednotného spoločného skautského celku v rámci jedinej skautskej organizácie. Uskutočnenie tohoto plánu

bolo prevedené dňa 21. mája, keď sa funkcionári oboch oddielov rozhodli svolat' spoločnú schôdzu všetkých znievských skautov. Túto schôdzu navštívil i p. riaditeľ, ktorý schválil túto snahu po spojení oboch oddielov v rámci slovenského katolíckeho skautingu a povzbudil prítomných k vyvinutiu čulejšej a živšej činnosti skautskej a k plnšiemu chápaniu a uskutočňovaniu pekného skautského programu pod jednotným vedením. Po jeho preslove všetci členovia súhlasili s myšlienkou založenia jednej veľkej odbočky slovenských katolíckych skautov. Hneď nasledujúceho dňa za návštevy br. okresn. zpravodajcu št. Šeligu zo Zvolena na spoločnej schôdzi oboch oddielov príslušné formality tohoto spojenia boli dokončené, takže spoločná snaha všetkých skautov-študentov stala sa skutkom. Veliteľom takto založenej odbočky stal sa sám p. riaditeľ a miestoveliteľom p. prof. Ondreička, kým ostatné funkcie novoorganizovaného oddielu boli rozdelené medzi funkcionárov zvolených z radov zapracovaných žiakov.

• Činnosť novej odbočky začala sa na konci školského roku napriek veľkej zamestnanosti žiakov sľubne a možno sa právom tešiť, že znievskí skauti v budúcom školskom roku pod vedením p. prof. Ondreičku vyvinú činnosť, ktorá ich postaví na čestné miesto v slovenskom katolíckom skautingu.

c. Hádankársky krúžok „Znievský oriešok“.

Ako možno zistiť z hádankárskych rubriek rôznych časopisov (Rozvoj, Svojeť, Buď pripravený, Taj), bol v radoch žiactva nášho ústavu aj v minulých rokoch určitý počet študentov-hádankárov, ktorí samostatne zasielali svoje príspevky do hádankárskych časopisov, najmä do časopisov študentských. Ich práce boli uverejňované väčšinou pod pseudonymami.

Počiatkom tohoto školského roku vyskytla sa medzi niekoľkými nadšenými hádankármi myšlienka spojiť sa v hádankársky krúžok, ktorý by sa mohol venovať pestovaniu hádanky. S povolením riaditeľstva ústavu a pod vedením prof. Stanislava Antonického sa takýto krúžok pod menom „Znievský oriešok“ dňa 3. októbra 1931 utvoril a vyvolil si svoj výbor. Členmi výboru stali sa Jar. Šnajdr, žiak VIII. tr., Jozef Vajda, žiak VII. tr., Ján Buček, žiak V. tr. a R. Rovenský, žiak VIII. tr. Krúžok mal v školskom roku 10 schôdzí, hlavným bodom ktorých bol riešiteľský turnaj, pri ktorom prvé miesto získal J. Gomboš, žiak VIII. tr. počtom 20 bodov. Krúžok mal 17 členov a viedol čulú korešpondenciu s hádankárskymi krúžkami na Slovensku (najmä s krúžkom

„Bez úspechu“ v Bratislave a s krúžkom „Hron“ v Banskej Bystrici). „Znievský oriešok“ sa zúčastnil aj prvého autorského turnaja členov slovenských krúžkov, z ktorého víťazne vyšiel svojou protivkou „Vestálka“ Józef Vajda, ktorý bol odmenený trojväzbovým románom Bol. Prusa: Faraon v krásnej väzbe. Na šiestom mieste sa umiestnil J. Šnajdr a na 9 J. Buček. Je to iste pekný úspech mladého krúžku, keďže svojimi prácami konkurovalo 25 hádankárov z Bratislavy, Nových Zámkov, Banskej Bystrice atď.

Práce členov krúžku boli uverejňované vo všetkých študentských časopisoch, ale hlavne v odborných časopisoch hádankárskych: Taj, Dúvtip, Cyklus hádaniek. Odberal sa časopis Taj a Cyklus.

Krúžok sdrúžoval väčšinou hádankárov z nižších tried, ktorí sa ukázali najvytrvalejšími a najoddanejšími pracovníkmi na poli zábavno-poučnej práce hádankárskej.

Krúžok snažil sa pracovať podľa smerníc určených na zahajovacej schôdzi, a keď práca krúžku aj nebola taká, akú bolo možno právom očakávať, možno mať nádej, že všetky nedostatky podarí sa odstrániť, lebo už v tomto školskom roku bolo badať, že členovia dobre chápu význam hádanky nielen po stránke zábavnej, ale i po stránke poučnej a výchovnej.

d. Študentská kapela.

Študentské krúžky hudobné sú aj pri iných ústavoch, ale kapela znievských študentov mala celkom iný ráz a úplne iný význam. Orchester žiakov vystupoval úspešne nielen na programe umelecko-zábavných večierok, ale poriadal i samostatné promenádne koncerty, ktoré v dobe priaznivého počasia konaly sa v jesenných a jarných mesiacoch vždy v sobotu, nedeľu a vo sviatok podvečer. Tieto koncerty tešily sa toľkej pozornosti žiactva i miestneho obyvateľstva, že obecná rada na žiadosť riaditeľstva ústavu ochotne dala postaviť zvláštny hudobný pavilon pre študentskú kapelu. Väčšiu časť programu týchto koncertov tvorily slovenské ľudové piesne, popri ukázkach modernej ľahkej hudby. Dirigentom a zároveň primášom kapely stal sa v tomto školskom roku A. Magvaši, žiak VI. triedy a jej členmi boli Fitcel G. VI., Sepeši A. VI., Mišák L. VII., Záhora J., Strelka L., Sitkey K. a Vesteničský O., žiaci VIII. triedy.

e. Žiacka čítareň.

Aby sa u žiactva vypestovala a zvýšila chuť k čítaniu dobrých kníh a časopisov a tak poskytla sa mu zároveň mož-

nosť vzdelávania sa i touto cestou, sriadená bola na ústave čítareň, ktorá však teprve po prekonaní všetkých ťažkostí až koncom mája mohla byť žiakom ústavu k dispozícii. V čítárni boli žiakom prístupné časopisy dochodiacie na riaditeľstvo ústavu, predplácané jednotlivými členmi sboru alebo zasielané priamo na adresu čítárne. Redakcie viacerých časopisov prejavili svoje pochopenie pre tento prostriedok samovzdelávacej činnosti žiactva už tým, že svoje týždenníky alebo mesačníky posielali čítárni úplne zdarma. Čítareň bola sriadená v najväčšej miestnosti ústavu a bola otvorená predbežne tri dni v týždni. Čítareň navštevovalo priemerne 80 žiakov, ktorí mali možnosť prečítať si tieto časopisy:

1. Študentské: Rozvoj, Svoje!, Jitro, Život, Svoradov, Naše republika a Le petit journal;

2. Skautské a športové: Skaut, Buď pripravený, Skaut-Junák, Športový Týždeň a Star;

3. Literárne-vedecké: Slovenské Pohľady, Kultúra, Elán, Luk, Akord, Věda přírodní, Filosofická Revue, Časopis pro pěstování matematiky a fyziky, Lužicko-srbský věstník, Letec, Časopis muzeálnej slovenskej spoločnosti;

4. Zábavno-poučné: Tatranský Orol, Živena, Vesna, Pútnik, Jaro, Malý letec, Wöchenpost, Stadt Gottes, La croix;

5. Posol Božsk. Srdeca, Don Bosco, Katolícke Misie, Hlasy z domova a cudziny, Nový Národ, Na hĺbину, Der Jesuknabe, Missions Bote.

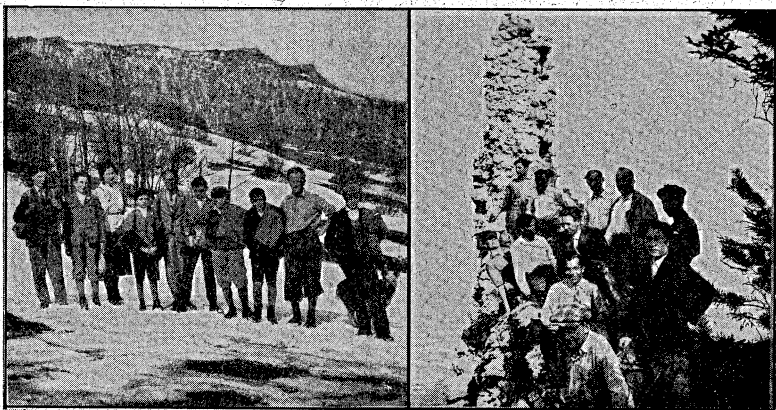
Čítareň už pri svojich skromných začiatkoch sa dobre osvedčila, bola žiactvom ústavu hojne vyhľadávaná a možno právom predpokladať, že po uskutočnení ďalších zámerov (získanie väčšieho počtu vhodných časopisov domácich i cudzojazyčných, zavedenie rádia a šachovej hry) bude vedieť takto zariadená čítareň shromažďovať žiakov ústavu vo voľných chvíľach k príjemnému osvieženiu a k ušľachtilej práci samovzdelávacej.

Technické vedenie čítárne mal na starosti A. Mikuš, žiak VII. triedy.

Telesná výchova a šport.

Riaditeľstvo a profesorský sbor ústavu majú na zreteli nielen zdravotný, ale i výchovný význam jednotlivých druhov športu, ochotne vychádzal žiakom v tomto ohľade v ústrety, nakoľko pestovanie športu bolo v shode so školskými pravidlami a nebolo na úkor školských povinností žiactva.

Takéto stanovisko riaditeľstva a profesorského sboru bolo tým viac odôvodnené, keďže vyučovanie telocviku pri nedostatku riadnej telocvične a nedostatočnom vystrojení ústavu po tejto stránke narážalo na mnohé ťažkosti, ktoré mohli byť na škodu telesného vývoja fyzického zdravia žiactva. Pestovanie športu malo teda na jednej strane nahrádzať aspoň do istej miery tieto nedostatky, na druhej strane však malo zároveň poskytovať žiakom možnosť zdravej zábavy a rozptýlenia po školskej práci. Akýkoľvek športový podnik mohol byť usporiadaný len s povolením a pod dozorom profesorského sboru.

Z vychádzky žiakov na Klak.

Skupina žiakov VIII. tr. na zámku.

1. *Vychádzky* do blízkych hôr mohli žiaci ústavu podnikáť v takej miere, ako vari nikde inde, keďže Kláštor pod Znievom, ležiaci vo výške 510 nad m. je obklopený bohatými listnatými a ihličnatými lesmi. Týchto podmienok zdravého osvieženia žiaci plne využívali častými vychádzkami nielen na jaseň a na jar, ale i v zimných mesiacoch.

2. *Zimné športy*, ako sánkovanie, korčuľovanie a zvlášť lyžovanie tešili sa veľkej obľube žiactva a boli i hojne pestované, keďže podmienky pre tieto druhy športov sú v okolí Kláštora pod Znievom neobyčajne priaznivé. Svahy blízkych kopcov, ležiace v bezprostrednej blízkosti školy, pekné stráne a romantické doliny lákaly pri dobrom stave snehu športmilujúce žiactvo, ktoré pod vedením členov sboru alebo samostatne podnikalo na lyžiach časté vychádzky do bližšieho i vzdialenejšieho okolia, a to tým viac, keďže takéto vychádzky neboly spojené so žiadnymi výdavkami ani so zvláštnymi ťažkosťami.

Skupina lyžiarov na Skalke pri Kremnici.

Na Podjankovej.

3. *Wolley-ball* pestoval sa usilovne v jesenných a jar-ných mesiacoch. Žiaci ústavu v tomto školskom roku zahrli i niekoľko zápasov so žiakmi iných ústavov a ačpráve vo väčšine týchto zápasov svojim súperom podľahli, jednako bolo možno pozorovať nielen zvýšený záujem o tento zdravý druh športu, ale i lepšie výsledky. Okrem početných zápasov medzitriednych sohrané boli tieto zápasy:

so žiakmi št. ref. r. g. v Turč. Sv. Martine (hrané v Kl. pod Zn.) prehrali 5:0,

so žiakmi št. uč. ústavu v Štub. T. (hrané v Kl. pod Zn.) vyhrali 3:0,

so žiakmi št. uč. ústavu v Štub. T. (hrané v Štub. T.) prehrali 2:1,

so žiakmi št. r. g. v Lipt. Sv. Mikuláši (hrané v Žiline) prehrali 2:0,

so žiakmi št. r. g. v Prievidzi (hrané v Prievidzi) prehrali 2:1.

Družstvo wolley-balové hralo v tejto zostave: Müller VII, Sabo VII, Kaprál VIII, Krištúfek VIII, Šinský VII, Sitkey VIII.

4. *Študentská footb. XI*, ktorá má v celom Turci dobré meno, mohla v miestnych pomeroch i v tomto školskom roku vyvinúť čulú činnosť, ktorá však v porovnaní s vlaňajšími úspechmi znamená určitý úpadok vo výkonnosti. Popri zápasoch medzi jednotlivými triedami sohrala študentská XI. zväčša na vlastnom ihrisku rad zápasov, ktoré sa tešily vždy veľkej pozornosti miestneho obecnstva a žiactva ústavu.

Na jeseň:

13. IX. Štud. XI.—Š. K. Varín (v Kláštore pod Zn.) 2:0,

28. IX. Š. K. Žilina komb.—Štud. XI. (v Žiline) 6:1,

11. X. Slávia T. Sv. M.—Štud. XI. (v Klášt. pod Zn.) 4:1,

18. X. Štud. XI.—T. C. Vrútky záj. (v Kl. pod Zn.) 3:1.

Na jar:

1. V. Štud. XI.—Štud. XI. uč. ústavu Štubn. T. (v Kláštore pod Zn.) 2:1,

5. V. Štud. XI.—Slávia T. Sv. M. (v Kl. pod Zn.) 5:1,

8. V. Štud. XI.—Štud. XI. uč. ústavu Štubn. T. (v Štubn. T.) 2:2,

15. V. Š. K. Žilina záj.—Štud. XI. (v Klášt. pod Zn.) 1:0,

16. V. Štud. XI. b—A. C. Příbovce (v Kl. pod Zn.) 8:3,

22. V. Štud. XI.—Š. K. Diviaky (v Diviakoch) 4:4,

26. V. Štud. XI.—Vojenská XI. hor. prap. 1. (v Kláštore pod Zn.) 3:2,

5. VI. Štud. XI.—Š. K. Turiec Priekopa (v Priekope) 5:3,

12. VI. A. C. Příbovce—Štud. XI. b (v Příbovcích) 5:3,

19. VI. Štud. XI.—Š. K. T. Sv. Martin (v Kl. pod Zn.) 12:0,

26. VI. Štud. XI.—Š. K. Diviaky (v Kláštore pod Zn.) 3:1.

Študentská fotbalová XI. hrala najčastejšie v tejto zostave: Sitkey VIII. (Mandelík VII), Krempaský VII, Buček V, Lackovič VII, Reinberger VI, Bočkay IV, Zborka III, Baláž V, Szabó VIII, Šinský VII, Haspra VI.

Náhradníci: Bliesner VI, Tasch VI. a Sako V.

5. *Lahká atletika* nemohla byť na ústave pestovaná v takej miere, ako by to význam tohoto druhu športu zasluhoval.

Napriek tomu aj na tomto poli vykonalo sa toľko, koľko v daných pomeroch vykonať bolo možné. Žiaci ústavu pod vedením prof. Hollého zúčastnili sa i ľahko-atletických závodov podtatranských ústavov o „Kyasov pohár“ dňa 29. V. v Žiline, kde v niektorých disciplínach dosiahli pozoruhodných výsledkov:

Závodník :	beh na 100 m.	Skok do výšky	Skok do diaľky	Vrh guľou	Vrh diskom	Vrh oštepom
Baláž A.	12.8 s.	1.50 m.	5.19 m.	10.75 m.	26.79 m.	30.8 m.
Krištúfek P.	12.6 s.	1.53 „	5.59 „	11.23 „	30.99 „	39.9 „
Nemček J.	12.7 s.	1.36 „	5.12 „	9.45 „	34.28 „	26.95 „
Sitkey K.	12.9 s.	1.50 „	5.14 „	10.71 „	33.48 „	39.90 „
Strečánsky V.	12.4 s.	1.36 „	5.28 „	12.46 „	34.57 „	46.2 „
Pristach J.	13.0 s.	1.36 „	4.82 „	10.10 „	27.40 „	27.65 „

Závodily konaly sa za daždivého počasia, na rozmoklom ihrisku, takže výsledky tieto možno považovať za uspokojivé. Celkove umiestnili sa žiaci ústavu na treťom mieste počtom 1131.03 bodov (Žilina 1520.1, Turč. Sv. Martin 1376.3, Kláštor pod Znievom 1131.03, Liptovský Sv. Mikuláš 820.78 a Ružomberok 606.1 bodov).

Žiaci VIII. tr. na prechádzke.

6. *Table-tennis* (ping-pong) zavedený v tomto školskom roku k voľi rekreácii tešil sa najmä v zimných mesiacoch zvláštnej obľube žiactva. Žiaci mali v budove ústavu k dispozícii dva stoly s príslušnými potrebami a sohrali i jeden zá-

pas so žiakmi obchodnej akadémie z Turčianskeho Sv. Martina s výsledkom 14:12 pre žiakov akadémie.
 O pestovaní jednotlivých druhov športu podáva prehľad táto tabuľka:

Druh športu :	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Spolu.
Korčuľovanie	13	11	17	13	18	11	17	17	117
Sánkovanie	14	19	9	14	23	20	18	25	142
Lýžovanie	4	6	10	7	13	14	19	15	88
Plávanie	11	9	11	12	21	21	24	25	134
Football	12	11	18	14	10	13	9	10	97
Wolley-bal	16	14	11	12	17	16	20	15	121
Lahká atletika	6	8	4	5	7	3	5	7	45
Bicykľovanie	8	6	11	13	18	21	27	9	113
Skauting	5	12	13	5	5	8	15	7	70
Tennis	1	—	1	—	—	4	3	3	12
Turistika	—	2	6	1	2	3	4	5	23
Ping-pong	4	6	13	12	14	13	12	11	85

Žiaci VIII. tr. pod znievským zámkom.

Žiaci II. tr. na Klaku.

Sociálne podporovanie žiactva.

Starosť o žiactvo po stránke sociálnej bola na tunajšom ústave sťažená už tým, že žiakov utisnutých na podporu bolo veľa a hmotných prostriedkov málo, keďže pri ústave niet žiadnych nadačných základín. Veľká väčšina žiakov pochádza z vrstiev chudobných, prevážne roľníckych a živnostníckych, takže mnohí žiaci následkom panujúcej všeobecnej hospodárskej tiesne, doliehajúcej zvlášť citeľne najmä na tieto triedy obyvateľstva, ocitli sa priamo v zúfalom položení, ktoré často ohrozovalo ich štúdiá. Vyskytly sa i prípady, že žiak pre ťažké finančné pomery rodičov a nedostatok hmotných prostriedkov bol by musel opustiť školu, keby nie porozumenie patronátu pri oslobodzovaní od školského platu, starosť profesorského sboru a zaistenie aspoň tých najskromnejších podmienok, ochota miestneho r. k. sirotínca a niektorých obyvateľov znievských, ktorí poskytovali chudobným a usilovným žiakom ústavu stravu za mierny mesačný poplatok alebo aj úplne zdarma.

Z prostriedkov verejných boli žiakom ústavu cestou riaditeľstva poskytnuté tieto podpory:

Č.	Meno žiaka:	Trieda:	Druh podpory a výnos:	Obnos:
1	J. Gašinec	VIII.	Podpora kraj. výboru slov.	1000 Kč
2	J. Lykavčan	III.	výn. č. 91.006/31=6	750 „
3	E. Mandelík	VII.	„	750 „
4	K. Cielontko	VIII.	„	500 „
5	Št. Konkoľ	V.	„	500 „
6	M. Lányi	III.	„	500 „
7	A. Šedivý	III.	„	500 „
8	I. Cyprich	II.	„	330 „
9	T. Kadlic	VI.	„	330 „
10	J. Šrámka	VII.	Od okres. výboru v Prievidzi	1000 „
11	J. Holka	III.	Od okres. výboru v Čadci	300 „
12	J. Niník	VII.	„	300 „
13	V. Jedinák	III.	Od Sporiteľne v Turč. Sv. M.	300 „
14	Št. Šeling	VII.	Od Matice Slovenskej mes.	100 „

Okrem toho 4 žiaci mali zdarma a 4 za mierny mesačný poplatok stravu v miestnom r. k. sirotinci, 6 žiaci dostávali zdarma stravu u niektorých popredných obyvateľov Kláštora pod Zn. a jednému žiakovi platil byt a stravu prof. sbor. Firma Baťa poskytla 4 žiakom ústavu 50% sľavu na obuv.

Riaditeľstvo ústavu i na tomto mieste ďakuje všetkým tým, ktorí mali pochopenie pre sociálne postavenie chudobných žiakov ústavu a prosí ich, aby svojou štedrosťou i v budúcnosti umožnili študovať tým snaživým žiakom, ktorí sú na podporu priaznivcov slovenskej katolíckej študujúcej mládeže utisnutí.

Sbierky učebných pomôcok.

Doplňovanie a rozširovanie zbierok učebných pomôcok bolo hatené nielen ťažkosťami finančnými, ale aj prekážkami pri umiestňovaní vzrastajúcich zbierok. Napriek tomu počet inventárnych čísiel, najmä knižnice žiackej a profesorskej, zbierok chemických a prírodopisných, sa podstatne zvýšil. V umiestnení a zprístupnení zbierok boli prevedené niektoré účelné zmeny.

Stav zbierok učebných pomôcok:

S b i e r k y	V šk. r. 1931/32, pribudlo :		Stav na konci šk. roku :		
	č í s i e l	v c e n e	čísiel	kusov	v c e n e
Prof. knižnica	96 d., 127 sv.	2300— Kč	430	482	14456 Kč
Žiacka knižnica	128 d., 138 sv.	3217— „	428	461	6717 „
Sb. zem. dejep.	6	93— „	32	32	3353 „
„ prírodopisné	299 č. 713 kus.	3584— „	683	1405	11388 „
„ chemické	223 č. 226 kus.	1533.30 „	360	390	2782 „
„ fyzikálne	—	—	249	268	15712 „
„ mat. geom.	12.	315— „	44	44	1546 „
„ pre kreslenie	14	108— „	49	49	781 „
„ pre telocvik	23	521— „	49	72	5496 „
„ numizmatické	133 kusov	—	133	—	—

Obe knižnice ústavu obohatené boli nielen zakúpením nových publikácií, ale i vzácnymi darmi. Niekoľko cenných diel darovalo ústavu ministerstvo školstva a národnej osvety, prof. Baraník a p. J. Duchoň, ktorý okrem viacerých kníh daroval ústavu i niekoľko ročníkov predprevratových sloven-

ských časopisov. Správa Matice Slovenskej v Turčianskom Sv. Martine darovala ústavu zo svojich cenných vydaní 42 sväzkov v cene 1122 Kč, Spolok Sv. Vojtecha v Trnave z vlastných publikácií 82 diel v cene 1682 Kč, Živena, spolok slov. žien a redakcia Tatranského Orla v Trnave niekoľko ročníkov svojho časopisu, prof. Ďurana sošitové vydanie Brehmovho života zvierat. Prof. v. v. Viktor Prónai odkázal ústavu celú svoju cennú bibliotéku pozostávajúcu zo 466 vedeckých diel.

Chemické a prírodopisné zbierky ústavu vzrástly darmi jednotlivcov a spoločností, ktoré žiadosti riaditeľstva so vzácnym porozumením vyhoveľy.

Továreň na umelé hnojivá v Žiline darovala ústavu 3 vzorky svojich výrobkov;

firma Rütgers-Vítkovice 18 vzorkov destilácie kamenoholného dehtu;

štátne naftové doly v Gbeloch — 2 vzorky nafty;

štátny solivár v Prešove — 10 vzorkov surovej a zpracovanej soli;

banská a hutná spoločnosť Koksovňa, Ignát Mor. Ostrava VI — 15 vzorkov produktov pri výrobe koksu;

z pozostalosti neb. riaditeľa J. Lendvaiho — 378 mikroskopických preparátov a 48 kazet na preparáty;

A. Andreides, žiak VI. tr. — krabicu so 120 chrobákmi.

Minerály a horniny darovali:

Čsl. podniky rimamuráňsko-šalgótarjárske — 26 kusov;

Banská a hutná spoločnosť v Gelnici — 21 kusov;

Štátne banské riaditeľstvo v Rožňave — 14 kusov;

Baňa na železnú rudu v Železníku — 14 kusov;

Baňa na železnú rudu v Drnave — 12 kusov;

Prof. Stanislav Antonický — 94 kusov;

Št. Reinberger, žiak VI. tr. — 14 kusov;

Jozef Vajda, žiak VII. tr. — 8 kusov;

Fr. Hexner, žiak V. triedy — 4 kusy a Št. Šípoš, žiak IV. tr. — 2 kusy.

Neusporiadaná ešte zbierka numizmatická vznikla z darov K. Cielontku, Vratislava Kaprála, Alojza Melišku, žiakov VIII. triedy, farského úradu a iných darcov.

Konečne podarilo sa ústavu získať i časť spisov a dôležitých dokumentov, týkajúcich sa prvých rokov života ústavu a jeho zrušenia maďarskou vládou.

Štatistický prehľad žiactva.

Privatisti sú poznačení malou číslicou hore.

	T r i e d a								Spolu
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
a) Počet žiakov :									
Koncom šk. r. 1930-31	27	29	24	39 ¹	36 ¹⁰	40 ¹²	28 ⁵	28 ⁴	251 ³²
Počiatkom šk. r. 1931-32	25 ¹	27	28 ³	22 ¹⁸	36 ⁴	31 ¹³	43 ¹⁷	36 ⁹	248 ⁶⁵
Behom šk. r. pristúpili	—	—	—	1	1	—	1	—	3
<i>Spolu prijatých</i>	25 ¹	27	28 ³	23 ¹⁸	37 ⁴	31 ¹³	44 ¹⁷	36 ⁹	251 ⁶⁵
Z nich po prijímacej skúške	23 ¹	3	5 ³	3 ¹⁸	3 ¹	2	2 ⁴	1 ⁴	42 ³²
Z nich tunajší, ktorí postúpili	—	20	18	17	19	22 ¹³	28 ¹²	31 ⁵	155 ³⁰
Z nich tunajší, ktorí opakujú	1	1	1	—	4 ¹	4	4	1	16 ¹
Z nich cudzí, ktorí postúpili	—	1	1	2	5 ¹	2	4	3	18 ¹
Z nich cudzí, ktorí opakujú	1	2	3	1	5 ¹	1	6 ¹	—	19 ²
Behom šk. r. vystúpili	1	—	3 ¹	1 ²	3 ²	0 ¹⁰	2 ³	0 ¹	10 ¹⁹
<i>Spolu na konci šk. r. 1931-32</i>	24 ¹	27	25 ³	22 ¹⁶	33 ³	31 ³	42 ¹⁴	36 ⁸	240 ⁴⁶
V tom je : žiakov riadnych	17	22	22	19	29	31	39	35	214
žiačok riadnych	7	5	3	3	4	—	3	1	26
privatistov	1	—	2	17	2	3	14	8	47
<i>Spolu</i>	24 ¹	27	25 ³	22 ¹⁶	33 ³	31 ³	42 ¹⁴	36 ⁸	240 ⁴⁶
b) Rodisko :									
Klášt. pod Znievom	3	2	2	2	2	4	1	—	16
Zem Slovenská mimo Kl. p. Zn.	19 ¹	22	20 ²	17 ¹⁶	28 ²	22 ³	39 ¹⁴	31 ⁸	198 ⁴⁶
Zem Česká	—	—	—	—	1	—	1	1	3
Zem Moravsko-sliezska	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Cudzina	2	3	3	3	2	5	1	3	22
<i>Spolu</i>	24 ¹	27	25 ³	22 ¹⁶	33 ³	31 ³	42 ¹⁴	36 ⁸	240 ⁴⁶
c) Bydlisko :									
V Klášt. p. Zn. u rodičov	7	5	5	4	4	4	1	1	31
V Klášt. p. Zn. na súkr. byte	15	17	18	13	25	24	41	35	188
Pešo dochádzajú	2	5	2	5	4	3	—	—	21
Mimo Klášt. p. Zn. (privatisti)	1	—	2	17	2	3	14	8	47
<i>Spolu</i>	24 ¹	27	25 ³	22 ¹⁶	33 ³	31 ³	42 ¹⁴	36 ⁸	240 ⁴⁶

	T r i e d a								
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Spolu
d) Štátna príslušnosť :									
Česko-slovenská republika	24 ¹	27	25 ²	21 ¹⁶	33 ²	31 ³	42 ¹⁴	34 ⁸	237 ⁴⁶
Cudzina	—	—	—	1	—	—	—	2	3
<i>Spolu</i>	24 ¹	27	25 ²	22 ¹⁶	33 ²	31 ³	42 ¹⁴	36 ⁸	240 ⁴⁶
e) Materinská reč :									
Slovenská	24 ¹	25	23 ²	21 ¹⁶	31 ²	31 ³	41 ¹⁴	33 ⁸	229 ⁴⁶
Česká	—	—	—	—	1	—	1	2	4
Nemecká	—	1	1	1	1	—	—	—	4
Maďarská	—	1	1	—	—	—	—	1	3
<i>Spolu</i>	24 ¹	27	25 ²	22 ¹⁶	33 ²	31 ³	42 ¹⁴	36 ⁸	240 ⁴⁶
f) Náboženstvo :									
Rím. katol.	24 ¹	26	24 ²	21 ¹⁶	32 ²	31 ³	40 ¹⁴	35 ⁸	233 ⁴⁶
Gr. katol.	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Evanj. aug. vyzn.	—	1	—	1	—	—	2	1	5
Ízraeliti	—	—	—	—	1	—	—	—	1
<i>Spolu</i>	24 ¹	27	25 ²	22 ¹⁶	33 ²	31 ³	42 ¹⁴	36 ⁸	240 ⁴⁶
g) Vek :									
Narodení r. 1901	—	—	—	—	—	—	—	0 ¹	0 ¹
1903	—	—	—	—	—	—	0 ¹	—	0 ¹
1904	—	—	—	—	—	—	0 ¹	—	0 ¹
1906	—	—	—	—	—	—	—	1	1
1907	—	—	—	—	—	—	1 ¹	—	1 ¹
1908	—	—	—	—	—	—	1	6 ¹	7 ¹
1909	—	—	—	—	1	—	3	4 ³	8 ³
1910	—	—	—	0 ¹	—	2 ¹	6 ⁴	5	13 ⁶
1911	—	—	—	0 ³	1	2 ²	8	7 ²	18 ⁷
1912	—	—	1	1 ³	3	5	11 ⁴	7 ¹	28 ⁸
1913	—	—	—	1 ³	8 ¹	8	7 ³	5	29 ⁷
1914	—	—	2	5 ³	10 ¹	12	4	1	34 ⁴
1915	—	2	4 ²	6 ³	7	2	1	—	22 ⁵
1916	—	1	3	5	2	—	—	—	11
1917	—	2	3	4	1	—	—	—	10
1918	—	10	10	—	—	—	—	—	20
1919	12 ¹	9	2	—	—	—	—	—	23 ¹
1920	10	3	—	—	—	—	—	—	13
1921	2	—	—	—	—	—	—	—	2
<i>Spolu</i>	24 ¹	27	25 ²	22 ¹⁶	33 ²	31 ³	42 ¹⁴	36 ⁸	240 ⁴⁶

	T r i e d a								
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Spolu
h) Platy od žiakov :									
Školné platili po 500— Kč	22 ¹	19	17 ²	19 ¹⁶	26 ²	25 ³	32 ¹⁴	28 ⁸	188 ⁴⁶
Oslobodení boli od polovice	—	2	1	1	2	—	3	3	12
Oslobodení boli od celého	2	6	7	2	5	6	7	5	40
<i>Spolu</i>	24 ¹	27	25 ²	22 ¹⁶	33 ²	31 ³	42 ¹⁴	36 ⁸	240 ⁴⁶
i) Klasifikácia :									
1. Dodatok k šk. r. 1930—31 :									
Pri opravnej skúške :									
obstáli	3	7	2	4	9	3 ²	4 ¹	5	37 ⁸
neobstáli	—	—	—	—	—	1	2	—	3
Celk. výsledok v šk. r. 1930—31 :									
Výborne spôsobilí	7	6	1	3	1	3 ¹	4	2 ¹	27 ²
Spôsobilí	17	19	22	34 ¹	30 ⁹	31 ¹¹	22 ⁵	26 ³	231 ²⁹
Nespôsobilí	3	4	1	2	5 ¹	6	2	—	23 ¹
Neklasifikovaní	3 ¹	2	2	1	0 ²	0 ⁷	0 ⁵	0 ¹	12 ¹⁶
<i>Celkom</i>	27 ¹	29	24	39 ¹	36 ¹²	40 ¹⁹	28 ¹⁰	28 ⁵	251 ⁴⁸
2. Koncom škol. r. 1931—32.									
Výborne spôsobilí	6	13	6 ¹	4 ²	3	2	3	7 ²	44 ⁵
Spôsobilí	14 ¹	10	14 ¹	14 ⁹	24 ¹	21 ²	28 ¹⁰	26 ⁶	151 ³⁰
Nespôsobilí	1	2	4	3 ³	4 ¹	3 ¹	7 ²	—	24 ⁷
Opravné skúšky	3	2	1	1 ²	2	5	4 ²	3	21 ⁴
<i>Celkom</i>	24 ¹	27	25 ²	22 ¹⁶	33 ²	31 ³	42 ¹⁴	36 ⁸	240 ⁴⁶
j) Zamestnanie rodičov :									
Obchodníci	3	1	1	—	2	2	1	2	12
Živnostníci	9 ¹	8	5	3 ⁵	5	3	3 ¹	5 ¹	41 ⁸
Rolníci	8	7	11 ²	8 ⁸	16 ²	14 ³	22 ⁹	14 ⁴	100 ²⁸
Profesori a učители	—	—	2	2 ²	3	—	4 ³	2	13 ⁵
Úradníci a voj. gážisti	2	8	—	5	6	6	5	7 ¹	39 ¹
Zriadenci	1	—	2	—	—	1	2	4	10
Robotníci	—	3	2	3 ²	—	—	1	0 ²	9 ⁴
Súkromníci	1	—	2	1	1	5	4	2	16
<i>Celkom</i>	24 ¹	27	25 ²	22 ¹⁶	33 ²	31 ³	42 ¹⁴	36 ⁸	240 ⁴⁶

Tematá písomných prác z jazyka slovenského.

(Domáce práce sú tlačené kurzívou.)

V. trieda.

1. a) Najstaršie legendy staročeské. (Rozbor.)
b) Vznik, pôsobenie a zánik vzdelanosti byzanckej na našom území. (Podľa literatúry.)
2. a) *Vývoj spisovnej slovenčiny. (Podľa čítanky.)*
b) Keď listie padá. (Voľné téma.)
c) Za päť minút zvoní. (Opis nálady.)
3. a) Rytierské skladby epické. (Podľa literárneho výkladu.)
b) Krásy našej vlasti. (Líčenie.)
c) Význam šporivosti. (Úvaha.)
4. a) *Hnutie husitské, jeho rozvoj a úpadok. (Literárne pojednanie.)*
b) Kultúrny život v Grécku za doby Periklovej. (Podľa dejepisu.)
c) Význam lišajníkov a mochov v prírode. (Výklad.)
5. a) Vznik a vývoj Jednoty českých bratov. (Podľa literatúry.)
b) Zimné športy. (Pojednanie.)
c) Dobrá studňa v suchu vodu dáva, dobrý priateľ v núdzi sa poznáva. (Rozbor.)
6. a) *Najstarší českí humanisti. (Literárna rozprava.)*
b) Poezia svetská a piesne ľudové. (Na základe školského i domáceho čítania.)
7. a) Slovesná tvorba rudolfínska. (Podľa literárneho výkladu.)
b) Ján Botto: Margita a Besná. (Rozbor.)
c) Výroba skla. (Podľa chemických výkladov.)
8. a) *Hlavný predstaviteľ literatúry exulantskej. (Literárne pojednanie.)*
b) Príčina Hannibalovej nenávisti k Rímanom. (Podľa latinského čítania.)

VI. trieda.

1. a) Dobrovský a Pelcl. (Porovnanie dľa literatúry.)
b) Osvietenstvo a jozefinizmus. (Pojednanie.)
2. a) *Poslanie dramatu a prózy v dobe obrodenskej. (Dľa literárneho výkladu.)*

- b) Písomné prejavy odporu proti germanizácii. (Charakteristika.)
- c) Dôležitosť a význam chemie pre praktický život. (Pojednanie.)
- 3. a) Slovenská katolícka odľuka. (Posúdenie.)
- b) Alkohol a šport. (Úvaha.)
- 4. a) *Rozbor Tablicovej básne: „Slávie věncem ozdobená“.* (Dľa školského čítania.)
- b) Výpravy krížové a rozkvet novej kultúry rytierskej. (Pojednanie dejepisné.)
- 5. a) Vznik a vývoj romantizmu. (Pojednanie.)
- b) Život je boj. (Úvaha.)
- c) Romantické falzifikáty v našej literatúre. (Dľa lit. výkladu.)
- 6. a) Rozbor Kollárovhо „Předzpěvu“ k „Slávy dcére“. (Dľa čítaného.)
- b) Všesloyanstvo Kollárovo. (Úvaha.)
- c) Ktoré z Kollárových zneliek sa mi páčia najlepšie a prečo? (Charakteristika.)
- 7. a) *Botto: „Smrť Jánošíkova“.* (Literárne pojednanie.)
- b) Umenie renesančné. (Charakteristika dľa výkladov dejepisných.)
- 8. a) Ľudové prvky v Erbenovej „Kytici“. (Dľa literárneho výkladu.)
- b) Človek a jar. (Porovnanie s líčením.)
- 9. a) *Ohlasy revolúcie v Kuzmányho básniach.* (Dľa čítaného.)
- b) Voľné téma.
- 10. a) Štúrova osobnosť v slovenskej literatúre. (Pokus o monografiu.)
- b) De bons comptes font de bons amis. (Úvaha.)

VII. trieda.

- 1. a) Obraz literárnych počiatkov obrodeneho národa. (Dľa lit.-hist. výkladov.)
- b) Dojmy jesene. (Úvaha.)
- 2. a) *Posúdenie zápasov a ustálenie spisovnej slovenčiny a jej pomer k češtine.* (Pojednanie.)
- b) Čo podmieňuje slobodu a demokratizmus? (Úvaha k 28. okt.)
- 3. a) Snahy a ciele kosmopolitizmu v českej literatúre. (Lit. pojednanie.)
- b) *Kdykoliv jsme zvítězili, dalo se to pokaždé více převahou ducha než mocí fysickou.* Fr. Palacký. (Výkl.)

4. a) *Poznámky k sporu čínsko-japonskému. (Úvaha.)*
 b) Rozbor Heydukovej básne: „Dědův odkaz.“ (Dľa čítaného.)
5. a) Slovanstvo a českoslovenstvo u Havlíčka, Palárika, Heyduka, Čecha a Pokorného. (Pojednanie.)
 b) Indické hnutie za slobodu a osobnosť Gandhiho. (Úvaha.)
6. a) Charakteristika osôb Kukučínovho romádu „Dom v stráni“. (Dľa školského čítania.)
 b) Vrcholné literárne postavy českého kozmopolizmu. (Charakteristika.)
7. a) *Francúzska revolúcia a jej vliv na pomery v Europe. (Pojednanie historické.)*

Žiaci II. tr. pri guláši.

- b) *O fortunatos nimium, si sua bona norint, agricolas. (Úvaha: Vergilius Georgica.)*
8. a) Význam božích prikázaní s hľadiska všeľudskej morálky. (Úvaha.)
 b) „Je proti nám, kdo není s námi.“ (Rozbor Sládkovej básne zo zbierky „Jiskry na moři“.)
9. a) *Dr. Štefánik — osloboditeľ. (Reč k pietnej oslave.)*
 b) Voľné téma.
10. a) Básnická činnosť Hviezdoslavova a Vajanského. (Porovnanie.)
 b) Rozbor Hálkových „Večerních písní“ spojený s výkladom o poslaní spisovateľa v národe. (Dľa čítaného.)

VIII. trieda.

1. a) Mašarykov kriticizmus a jeho vliv na literárne tvorenie koncom XIX. stor. (Lit. pojednanie.)
b) Hospodársky a kultúrny význam nemeckej kolonizácie v našich zemiach. (Historické pojednanie.)
2. a) *Vývoj a ráz slovenského novinárstva predvojnového.* (Charakteristika.)
b) Človek a poňatie prostredia v tvorbe českých naturalistov. (Pojednanie.)
3. a) Literárne profily slovenského realizmu. (Lit. pojednanie.)
b) Umelecké a literárne smery v 90-tych rokoch minulého stor. (Charakteristika.)
4. a) *Rozbor Hviezdoslavovej básne „Napred“.* (Dľa školského čítania.)
b) Svobodová a moderný český román. (Dľa literárneho výkladu.)
5. a) Politický význam slovenského povstania v r. 1848. (Charakteristika.)
b) Program a úsilie hlasistov. (Dľa lit. výkladu.)
6. a) *Pozemková reforma a slovenský sedliak.* (Úvaha.)
b) Feuilleton. (Voľné téma.)

Prednášky a rečnícke cvičenia.

V VI. triede.

Andreides A. (Jánošík ako národný bohatier); Bakala V. (Smysel červeného kríža); Belák J. (T. A. Edison); Bliester R. (J. Bránecký: Frater Johannes); Debnár J. (J. Botto, život a dielo); M. Duchoň (P. O. Hviezdoslav); Ficel G. (Vznik a vývoj divadla); Fordinál A. (Alkoholizmus a abstinencia); Gaššay Fr. (Porovnanie Hviezdoslavovej Hájnikovej ženy so Sládkovičovou Marínou); Havránek J. (O praktickom význame sklárstva); Kadlic T. (Dobrovský a jeho význam v českej literatúre); Kákoš I. (Pestovanie stromkov na Slovensku); Křabník A. (Ráz slovenskej poprevratovej prózy); Kramár G. (Svet. Hurban Vajanský); Magvaši A. (Rozvoj dopravných prostriedkov); Matula L. (Včelárstvo na Slovensku); Mazalán J. (Poľabskí Slovania); Mucha R. (Slovenské príslovie); Nemček J. (E. Maróthy-Šoltésová: Môj syn); Nemček V. (Ako si predstavovali básnici zlatú dobu ľudstva?); Palaj C. (Slovenský romantizmus a Marína); Reinberger Št. (Humanita); Sepeši A. (Vývoj slovenskej po-

vojnovkej literatúry); Sloboda V. (Príslovia v Kalinčákovkej Reštaurácii); Šolti Št. (Česká hudba po prevrate); Tasch J. (Rozvoj techniky v poslednej dobe); Vaculík A. (Divy praveka); Várady L. (Jégé-ho Adam Šangala).

V VII. triede.

Ballegh M. (Pokrok a význam letectva v ČSR.); Cyprich O. (M. Hurban a slovenská revolúcia v r. 1848.); Doval J. (Slovenské bájoslovie); Fábry M. (Kanalizácia a vodovody); Greš Št. (Sedliacky živel v mladej slovenskej poezii); Halač M. (Fr. V. Sasinek); Kasala E. (Sládkovičova básnická tvorba); Kosáč J. (Objavenie bacila tuberkulózy); Králka K. (Vliv hudby na ľudskú dušu); Krempaský J. (L. Nádaši-Jégé); Kubica J. (Trnavské divadlo); Kubiš J. (Matematika a jej užitie); Kubíková B. (Názory na matku dnes a kedysi); Lackovič J. (Rozvoj športu na Slovensku); Lopata J. (Národný život Slovákov v r. 1861—1875.); Ludvigh A. (Význam divadla pre ľud); Mandelík E. (Prečo pestujeme šport); Mikuš A. (Dramatická tvorba V. Shakespearea); Müller K. (Dojmy z triedneho výletu); Nemček Št. (Rozvoj novodobej komunikácie); Niník J. (Sociálna poezia); Orthofer H. (O našich horách); Pisca L. (Tam diu discendum est, quamdiu vivas); Pristach J. (Slávnostná reč k oslave pamiatky gen. M. R. Štefánika); Ronchetti O. (Čo potrebujem, aby som bol šťastným?); Sabo J. (Noví slovenskí básnici); Seleš G. (Slovenskí realisti); Scheling Št. (Kritika povojnových slovenských časopisov); Šinský V. (Zemanstvo v slovenskej literárnej tvorbe); Šišán E. (Vajanský ako romanopisec); Škorváneek A. (Melioračné práce v Turci); Šrámka J. (Národná jednota a demokratizmus); Štalmašková (Karol Kuzmány); Trstenký Št. (Vliv prostredia na Hviezdoslava); Vajda J. (Timrava a jej literárna tvorba); Valo Fr. (Otázka zajatcov vo svetovej vojne a jej význam pre zahraničný odboj československý); Visolajská K. (Karel Čapek; Jindrové); Zajac J. (Význam skautingu pre výchovu charakteru); Zboja J. (Alkohol a šport).

V VIII. triede.

Cielontko K. (Goethe v slovenskej literatúre); Čavoja J. (Ziarovka a jej význam); Dobák M. (Astronomické objavy v r. 1931); Dubovský O. (Rázusova básnická tvorba); Galváneek E. (O príčine zla na svete); Gašinec J. (Náboženstvo starých Inkov); Gomboš J. (Slovenské veľkonočné zvyky a ich starobylosť); Haražovič J. (Slávnostná reč k 28. októbru);

Hubina K. (Moderné tance po stránke estetickej a mravnej); Igonda V. (Reč k oslave výročia smrti J. Kollára); Jakubička E. (Študent a ľudovýchova); Kaprál V. (Dnešné pomery na poli telesnej výchovy); Kolník A. (Dante a Kollár); Kolníková C. (Hany Gregorovej „Slovenská žena pri krbe a knihe“); Kontra V. (Mliečna cesta); Král P. (Vianočné zvyky a obyčaje na západnom Slovensku); Krištúfek P. (Drtinov „Myšlienkový vývoj európskeho ľudstva“); Lerner E. (Mesiac vo viere primitívneho človeka); Matula M. (Kultúrne trávy); Meliško A. (Slovenský automobilizmus, podmienky a výhľady jeho rozvoja); Mičieta A. (Čo vidíme na Märsi?); Opatril M. (Význam elektriny pre ľudstvo); Renner Fr. (Sloh ako umelec. prejav); Rovenský R. (M. Gandhi a pomery v Indii); Šitkey K. (Vliv Nitscheov na českú poeziu); Sklářš J. (Realizmus a idealizmus); Strečanský V. (Otázka slovenského vojenského dorastu; Slovenská a maďarská ľudová pieseň v porovnaní); Suchán J. (Naše dedinské knihovne); Szabó Fr. (J. Wolker a jeho poezia); Šnajdr J. (Urbanov „Živý bič“); Štefko St. (Vývoj českej literatúry dramatickej); Valach J. (Názory na mladú slovenskú generáciu); Vestenický O. (Atheizmus a jeho príčiny); Voldán V. (Básnici katolíckej moderny); Záhora-Kinkas J. (Smetanova hudba).

1932

Soznam žiakov.

(Žiaci výborne spôsobilí sú vyladení kurzívou. V zátvorkách uvedení žiaci počas školského roku z ústavu vystúpili. Za menom žiaka je uvedené rodisko žiakov a v zátvorke terajšie bydlisko rodičov.)

I. trieda. Triedny profesor *Maria Polóniová.*

- Anna Černáková, Klášt. pod Zn.
Florián Čiko, Valaská Belá.
Vladimír Hanzel, Ondrášová.
Ján Chladný, Staré Hory.
5. Štefan Chromík, Turzovka.
Július Jelínek, Košice.
František Korauš, Kláštor pod Zn.
E. Korytárová, Bodovce (Kl. p. Zn.)
Klement Kramer, Veľké Ripňany.
10. (Jozef Kysela, Dvorníky.)
Jozef Mác, Kláštor pod Znievom.
Štefánia Mazancová, Popielany, SSSR.
(Kláštor pod Zn.)
Martin Mojžiš, Zvolenská Slatina.
Vincent Nemček, Frývald.
15. Vilma Pajduššáková, Prievidza (Klášt. pod Zn.)
Štefan Papan, Radodiel.
Jozef Pecháč, Veľké Ripňany.
Michal Pecháč, Veľké Ripňany.
Jozef Petrák, Nováky (D. Krškany).
20. *Mária Pišková*, Kláštor pod Znievom.
Olga Podmanická, Kláštor pod Zn.
Elemér Pupek, Nesluša.
Karol Schwarc, Diósgyőr (Maďarsko),
Banská Bystrica.
Jozef Šimora, Rišňovce.
25. Tiberius Ulbrich, Nitra.
Mária Vestenická, Veľké Ostratice.

II. trieda. Triedny profesor *Ida Kabinová.*

- Viera Antalová, Slováky.
Gejza Bašo, Papradno.
Ignác Brežný, Kys. Nové Mesto.
Tomáš Cyprich, Svrčinovec.
5. *Ján Dlhopolček*, Turzovka.
Magda Dostálová, Hlohovec (Unín).
Juraj Endrődy, Nemečky; (Krušovce).
Ladislav Hanzel, St. Ďala (Turzovka).
Adam Jánoška-Zubor, Zázrivá.
10. *Ján Kameniar*, Hvozdnica (Starovec).
J. Kozma, Lipt. Palúdzka (Kl. p. Zn.).
Ján Kuchár, Slováky.
Pavel Lackovič, Beluša.
Zoltán Leštiansky, Medzilaborce (Št. Teplice).
15. Vl. Malík, Kuklov (Bor. Sv. Mikuláš).
Ján Mastalič, Slováky.
Frant. Mendel, Budapešť (Kl. p. Zn.).
Gabriela Miazdrová, Kláštor pod Zn.
Alex. Pečárka, Nová Lubovňa.
20. *Anna Polóniová*, Kláštor pod Znievom.
Ján Popálený, Senohrad.
Mária Šimková, Slováky.
Dominik Šimora, Rišňovce.
Juraj Tichý, Tirlján, SSSR (Jablonica).
25. *František Tunák*, Turzovka.
František Vereš, Kláštor pod Zn.
Jozef Vozník, New-York (Beluša).

III. trieda. Triedny profesor *Klaudia Štefková.*

- Štefan Cíferický, Hrnčiarovce.
(Ladislav Comorek, Turzovka).
Alojz Čerba, Nadošany.
Štefan Drinka, Borský Sv. Peter.
5. Jozef Florek, Brownsville USA.
Ján Holka, Turzovka.
Ján Ivák, Stredný Sliač.
Anton Jančo, Sedliacka Dubová.
Vojtech Jedinák, Dvorníky.
10. Ferdinand Keller, Bystrá.
(Michal Kollárik, Lazany).
- Ján Laboš, Telgárt.
Miloslav Láni, Sl. Pravno (Kl. p. Zn.).
Štefan Lőjék, B. Bystrica.
15. *Jozef Lykavčan*, Vyšný Sliač.
Jur. Mazanec, Tver, SSSR; (Kl. p. Zn.).
Otto Nemeček, Viedeň (Bratislava).
Ivan Pajduššák, Radošovce (Kl. p. Zn.).
Anna Pišková, Kláštor pod Znievom.
20. Štefan Putiška, Dvorníky.
Ladislav Ronchetti, Hlohovec.
Július Slovák, Stará Bystrica.

- (Jozef Struhár, Skačany.)
Anton Šedivý, Borský Sv. Mikuláš.
 25. Ferd. Schmidt, Mošovce (Blatnica).
 Ján Tokár, Handlová.

- Mária Uhliariková, Kláštor pod Zn.
Ján Varga, Domadice.
 Emília Volková, Lazany.
 30. Alojz Zborka, Holič pri Morave.

IV. trieda. Triedny profesor *Štefánia Gorková*.

- Arnold Bednár, Vrútky.
 Milan Benčo, Stredný Sliach.
 Štefan Berek, Nagyölvéd.
 Július Berek, Nagyölvéd.
 5. Gábiel Bitarovský, Pravotice.
 Ján Bočkay, Bošany.
 Rudolf Braniš, Horné Orešany.
 Ján Černý, Bílkové Humence.
 Adrienna Dostálová, Prievidza (Unín).
 10. Anna Gatalová, Kláštor pod Zn.
 František Greguš, Horné Orešany.
 Ladislav Gurský, Dolné Turecko.
 Ján Hertinger, Banská Belá.
 Anton Hirner, Smolenice.
 15. (Eugen Ivánkovič, Ružomberok.)
František Kollár, Špačince.
 Ján Kostka, Matiašovce.
 Rudolf Košík, Chynorany.
 Štefan Kráľ, Dvorníky.
 20. Vladimír Lancoš, New-York, USA.
 Ignác Lenhart, Lipník.

- Jozef Lepeň, Žarnovica.
Jozef Miazdra, Blairsville, USA, (Kláštor pod Znievom).
 Anna Miazdrová, Blairsville, USA, (Kláštor pod Znievom).
 25. Michal Mikula, Lopašov.
 (Ladislav Nagy, Sučany).
 Jozef Novotný, Nitra, (Piešťany).
 Ján Olejník, Kláštor pod Znievom.
 (Ľudevít Panský, Radošiná).
 30. Mikuláš Paquor, Lopej.
 Štefan Rosinčín, Chmeliar.
Štefan Sandtner, Pezinok.
 Karol Šimonek, Nová Baňa.
Michal Šinský, Pravotice.
 35. Štefan Šipoš, Piarg.
 Zoltán Šrámka, Dvorníky.
 Ladislav Šuška, Turzovka.
Ernest Urbanec, Rimavská Brezová.
 Imrich Varga, Vrábľe.
 40. *Jozef Záhorský*, Žitavská Nová Ves.

V. trieda. Triedny profesor *Stanislav Antonický*.

- Alexander Baláž, Vieska.
 Ján Buček, Nesluša.
 Július Čuberka, Holič, (Turzovka).
 Albín Doyál, Norovce.
 5. Peter Galán, Gombáš.
 Stanislav Galbavý, Varašúr.
 Viktória Hakalová, Lazany.
 František Hexner, Lipt. Lúžna, (Ružomberok).
 Ján Horička, Kláštor pod Znievom.
 10. Zoltán Hotový, Dunajská Streda.
 M. Hullová, Minsk, (SSSR), Kl. p. Zn.
Karol Hyrošš, Chalmová.
 Jozef Jablonický, Kerestúz.
 Jozef Jamriško, Lazany.
 15. Václav Jeníček, Podolí, (Dunaj. Šáp).
 František Juriga, Nitr. Rudno.
 Michal Kemp, Sebechleby.
Štefan Konkol, Nová Lubovňa.
 Alfréd Koronthály, Bratislava.
 20. Rehor Králik, Čavojs.
 Tibor Kredátus, V. Lipník, (Kubachy).

- Jozef Kúdeľa, Čajkov.
Jozef Kuzma, Bardejov.
 Jozef Lacek, Dolná Tížina.
 25. (Pavel Lovász, Žabokreky).
 Jozef Marek, Budapešť, (Piešťany).
 (Florián Markovič, Borová.)
 Alex. Nemčovský, Plav. Pohradie, (Sološnica).
 Helena Nováková, Kláštor pod Zn.
 30. Ľud. Pajduššáková, Radošovce, (Kláštor pod Znievom).
 (Emil Pullmann, Dechtice.)
 (Emil Raška, Turzovka.)
 Alexander Sako, Veľké Rovné.
 Peter Straka, Ostrov.
 35. Anton Štrba, Nová Baňa.
 Koloman Šuň, Dvorníky n/Nitrou.
 Fridrich Vermann, Veľké Kostolany, (Skalica).
 Eduard Vicián, Hronec.
 Izidor Volek, Vlčkovany (Radošovce).
 40. Jozef Zidek, Žilina.

VI. trieda. Triedny profesor *Ján Holly*.

- Alex. Andreides, Banská Štiavnica.
Viliam Bakala, Kláštor pod Znievom.
Jozef Belák, Sklabina nad Ipľom.
Rudolf Bliesner, St. Lubovňa, (Šišov).
5. Ján Debnár, Kláštor pod Znievom.
Teodor Dubovský, Rakovice.
Milan Duchoň, Kláštor pod Znievom.
(Jozef Evinic, Stará Turá.)
Gejza Fitcel, Knapsack, Nemecko,
(Brusno).
10. Anton *Fordinál*, Senica.
(Štefan Galány, Hrachovište.)
Andrej Galík, Rakytovo.
František Gaššay, Trstená.
(G. Gazdík, Podriečany, (Brezno n/H.).
15. Ján Haspra, Topoľčany.
Ján Havránek, Dolný Prial, (N. Baňa).
(Ján Herr, Valča, (Necpaly).
(Brúno Chrenko, Otrhánky).
Tomáš Kadlic, Kuklov.
20. Ignác Kákoš, Chynorany.
Alexander Klabník, Papradno.
Gejza Kramár, Cífer.
(Ján Magufa, Bratislava.)
- Anton Magvaši, Podbrezová (Hronec).
25. Fridrich Mattyášovský, Lednička,
(Ružomberok).
Vladislav Matufa, Kláštor pod Zn.
Ján Mazalán, Bziny.
R. Mucha, Sek (Rumunsko) Krušovce.
Jozef Nemček, Frývald.
30. Viliam Nemček, Šalgovce.
Cyril Palaj, Nová Baňa.
Peter Rajtár, Horné Sľažany.
Št. Reinberger, Šalgótarján (Maďar-
sko), Handlová.
Anton Sepeši, B. Štiavnica.
35. Vladimír Sloboda, Slovany.
(Tiburcius Strnisko, Pezínok.)
Aladár Struhár, Návojevce.
(Anton Škorec, Horné Naštice.)
Št. Šolti, Ostrihom (Maď.), Trenčín.
40. Ján Tasch, Timisoara (Rumunsko), B.
Štiavnica.
Anton Vaculík, Dobrá Voda.
(Alojz Vachan, Beregseg.)
Lad. Várady, Rybány, (Bánovce n/B.).
(Titus Zeman, Vajnory.)

VII. trieda. Triedny profesor *Dr. Vojtech Földi*.

- Matej Ballegh, Bánovce nad Bebr.
Andrej Cyprich, Svrčinovec.
Jozef Dovál, Jacovce.
Frant. Drinka, Borský Sv. Peter.
5. Ján Dusík, Boleráz.
Zigmond Fabián, Chtelnica.
Miroslav Fábry, Turč. Sv. Martin.
Anton Figura, Veľké Šenkvice.
Štefan Greš, Habovka.
10. Mikuláš Halač, Horný Kamenec.
(Ignác Kardoš, Kláštor pod Znievom.)
Arnošt Kasala, Dolné Naštice.
Jozef Kosáč, Broďany (Skačany).
Alojz Koza, Malá Lovča.
15. Štefan Krajčovič, Trakovice.
Karol Králka, Nový Etynk.
Ján Krempaský, Veľká Franková.
František Kubala, Vrbové.
Juraj Kubica, Bziny (Trnava).
20. Bernarda Kubíková, Radošovce.
Ján Kubiš, Budapešť, (Bratislava).
Juraj Lackovič, Beluša, (Rim. Sobota).
Alojz Litva, Mišková.
Ján Lopata, Matiašovce.
25. Alex. Ludvigh, Lazany, (Prievidza).
Anton Macák, Vištuk.
- Edm. Mandelík, Dojčie, (Hlohovec).
Alex. Mikuš, Oresko, (Radošovce).
Lad. Mišák, Veľká Divina, (Divinka).
30. Augustín Moncman, Zeleneč.
Karol Müller, Šišov.
Štefan Nemček, Nitrianske Sučany.
Ján Niňík, Turzovka.
Jozef Noga, Štiavnik.
35. Pavel Olas, Senec.
Hubert Orthofer, Fačkov, (Belá).
Michal Pataky, Vysoká nad Uhom.
Lad. Pisca, Podolie nad Dudváhom.
Ján Popluhár, Trnava.
40. *Jozef Pristach*, Žilina.
Andrej Ronchetti, Hlohovec.
Jozef Sabo, Mást.
Gejza Seleš, Šarfia (Nitra).
Rudolf Slezák, Špacince.
45. (Albín Sokolík, Dolné Naštice.)
(Šimon Sivoň, Bobrov.)
Štefan Scheling, Krivá nad Oravou.
Valent Šinský, Dolné Naštice.
Emil Šišan, Kláštor pod Znievom.
50. Štefan Škorec, Horné Naštice.
Antoň Škorvánek, Zástranie.
Ján Šrámka, Horné Vestenice.

- Jozefa Štalmašková, Žilina.
 Štefan Trstenský, Trstená.
 55. Jozef Vajda, Vyš. Sliach (Nem. Lupča).
František Valo, Psáry (Zohor).
 Kornelia Visolajská, Zázrivá (Zl. Mor.)
- Jozef Volek, Veľké Šúrovce.
 Ján Zajac, Sedl. Dubová (Žilina).
 60. Jozef Zboja, Trstená.
 Alojz Zemľa, Trakovice.

VIII. trieda. Triedny profesor *Ján Štalmásek*.

- Vojtech Babulík, Nemšová.
 Juraj Bah, Hencovce.
Károľ Cieloníko, Moravský Sv. Ján.
 Ján Čavoja, Lúžna (Ružomberok).
 5. Martin Dobák, Zvolenská Slatina.
 O. Dubovský, Sl. Meder (N. Zámky).
 Štefan Fabera, Broďany.
 Eduard Galvánek, Kysucké N. Mesto.
Ján Gašinec, Rudinská.
 10. Ján Gomboš, Chicago, USA, (Kežmarok).
 Cyril Guniš, Veľké Chlievany.
 Jozef Harajovič, Ružomberok.
 Karol Hubina, Šurany.
 Ján Chrenko, Otrhánky.
 15. *Vít. Igonda*, Rajec, (Žilina).
Arnošt Jakubička, Černany.
 Vrat. Kaprál, Uh. Hradište, (Košice).
A. Kolník, Hrachovište, (V. Rípiňany).
 Cecília Kolníková, Nitr. Šarfia.
 20. Vojtech Kontra, Sirk.
 Peter Král, Hochštetno.
Peter Kríšťúfke, Jablonica.
Michal Kumorowicz, Koterbachy.
- Edmund Lerner, Č. Váh, (Lubochňa).
 25. Michal Matula, Šaštín.
 Alojz Meliško, Handlová.
 Alexander Mičieta, Veľké Rovné.
Mikuláš Opatril, Beluša.
 František Renner, Zvolen.
 30. Róbert Rovenský, Viedeň (Rakúsko),
 Malacky.
 Karol Sitkey, Zvolen.
 Július, Sklárš, Hobgart.
 Vendel Strečánsky, Horné Dubovany.
 Lad. Strelka, Trakovice (Nádseg).
 35. Jozef Suchán, Nesluša.
 František Szabó, Šaľa.
 Jar. Šnajdr, Klatovy, (Bratislava).
 St. Štefko, Odessa (SSSR), Kl. p. Zn.
Ladislav Škoda, Staré Hory.
 40. František Tóth, Majcichov.
Jozef Valach, Brezolzupy.
 (Anton Varga, Sv. Benedik.)
 Andrej Vestenický, Veľké Ostratice.
 V. Voldán, Trnava, (T. Sv. Martin).
 45. Ján Záhora-Kinkas, Bziny.

Soznam učebníc pre šk. rok 1932—33.

I. trieda.

- Malý katechizmus (vydal Spolok sv. Vojtecha).
Gregor-Haluzický-Váša: Čítanka pre I. tr. str. škôl.
Damborský: Slovenská mluvnica, V. vyd.
Pešek: Dějepis pre I. tr.
Nikolau: Učebnica zemepisu na základe vlastivednom pre I. tr. str. šk.
Brunclik-Machát: Zemepisný atlas pro školy střední, 5. vyd.
Valouch-Murgaš: Meroveda pre nižšie triedy str. škôl, 2. vyd.
Červenka-Bučan: Aritmetika pre I. tr. str. škôl, 2. vyd.
Polívka-Klíma: Živočichopis pre nižšie tr. str. škôl, 3. vyd.
Polívka-Klíma: Rastlinopis pre nižšie tr. str. škôl, 3. vyd.
Ouředníček-Vráblik: Cvičebnica jazyka nemeckého pre I. a II. tr. str. šk., 2. vyd.

II. trieda.

- Petráš*: Biblické dejiny, I. časť.
Damborský: Slovenská mluvnica, V. vyd.
Pražák: Čítanka pre II. tr. str. škôl. sl., 3. vyd.
Pešek-Šikura: Moja vlasť, Z domova a cudziny I.
Horák: Dejepisný atlas.
Nikolau-Ondruš: Učebnica zemepisu pre II. tr. str. škôl.
Brunclik-Machát: Zemepisný atlas pro školy střední, 5. vyd.
Valouch-Murgaš: Meroveda pre nižšie triedy str. škôl, 2. vyd.
Červenka-Bučan: Aritmetika pre II. tr. str. škôl, 2. vyd.
Polívka-Klíma: Živočichopis pre niž. tr. str. škôl, 3. vyd.
Polívka-Klíma: Rastlinopis pre niž. tr. str. škôl, 3. vyd.
Ouředníček-Vráblik: Cvičebnica jaz. nemeckého pre I. a II. tr. str. šk., 2. vyd.

III. trieda.

- Petráš*: Biblické dejiny, II. časť.
Damborský: Slovenská mluvnica, V. vyd.
Pražák: Čítanka pre III. tr. str. škôl slov., 3. vyd.
Heřmanský: Cvičebná kniha reči latinskej pre III. tr.
Heřmanský: Latinská mluvnica pre str. školy, 2. a I. vyd.
Pešek-Šikura: Z domova a cudziny II.
Horák: Dejepisný atlas.
Nikolau: Učebnica zemepisu pre III. tr. str. škôl, 5. vyd.
Brunclik-Machát: Zemepisný atlas pro školy stř., 4. vyd.
Valouch-Murgaš: Meroveda pre niž. tr. str. škôl, 2. vyd.
Červenka-Bučan: Aritmetika pre III. tr. str. škôl.

Petira-Krmešský: Fyzika pre niž. šk. str., 2. vyd.
Hanuš-Ouředníček-Vráblik: Cvičebnica jaz. něm. pre III. a IV. tr. str. šk., 2. vyd.

IV. trieda.

Filkorn: Rím.-katolicke obradoslovie.
Bezák: Dejiny cirkevné.
Damborský: Slovenská mluvnica, 5. vyd.
Pražák: Čítanka pre IV. tr. str. škôl slov., II. vyd.
Heřmanský: Latinská mluvnica pre str. školy, 2. vyd.
Kudrnovský-Wallo: Druhá cvičebnica jaz. latinského pre III. a IV. tr. r. gym.
Pešek-Šikura: Z domova a cudziny III.
Horák: Dejepisný atlas.
Nikolau-Ondruš: Učebnica zemepisu pre IV. triedu.
Brunclík-Machát: Zeměpisný atlas pro školy střední, 4. vyd.
Ústava republiky Československej.
Bydžovský-Ondruš: Aritmetika pre IV.—VII. triedu str. šk., I. diel.
Vojtěch-Bučan: Geometria pre IV. a V. tr. str. šk., I. diel.
Bydžovský-Vojtěch: Sbierka úloh z matematiky pre vyš. tr. sred. škôl.
Kout-Filip: Chemia pre IV. triedu.
Petira-Krmešský: Fyzika pre niž. šk. str., 2. vyd.
Hanuš-Ouředníček-Vráblik: Cvičebnica jaz. něm. pre III. a IV. tr. str. šk., 2. vyd.

V. trieda.

Pokoj-Žiška: Vierouka.
Bujnák-Menšík: Slovenská poetika, 3. vyd.
Heřmanský: Čítanka pre V. triedu, 2. vyd.
Ertl-Dikant: Rukoväť dejín čsl. liter. I. (Doba stará a stredná).
Beringer-Šaunová-Zpěvák: Čít. srb., rus., poľ. textů pro V.—VIII. tř.
Brandt-Heřmanský: Ovidius, Výbor z jeho básní.
Groh: T. Livius, Výbor z jeho dejin.
Martin-Sedivý-Šramová: Učebnica reči fran. pre V. a VI. tr. r. gymn., I.
Bidlo-Hýbl-Šusta: Všeobecný dejepis pro vyš. tř. šk. str. 2 vyd.
Nikolau-Ondruš: Učebnica zemepisu pre vyš. tr. str. škôl.
Bydžovský-Ondruš: Aritmetika pre IV.—VII. tr. str. škôl. I. diel.
Vojtěch-Bučan: Geometria pre IV. a V. tr. str. škôl.

Bydžovský-Vojtěch: Sbíerka úloh z matematiky pre vyššie tr. str. škôl.

Smolař-Chrappa: Botanika pre vyššie triedy škôl str., 3. prac. vyd.

Kout-Filip: Chemia pre V. triedu.

Hanuš-Ouředníček-Vráblik: Deutsches Lehr- und Lesebuch für die V.—VI. Klasse d. Mittelschulen mit sl. Unterrichtssprache.

VI. trieda.

Pokoj: Mravouka.

Menšík: Literárna rukoväť k čítanke pre VI. tr. str. šk., 2. vyd.

Vlček: Čítanka pre VI. tr. slov. str. škôl, 2. vyd.

Málek: Sallustii Bellum Jugurthinum, 2. vyd.

Ludvikovský: M. T. Cicero, Výbor z jeho rečí.

Neudert: Výbor z básni P. Vergilia Mar., 3. vyd.

Pover-Vojtíšek-Šedivý: Učebnica jaz. franc., II. a III. diel.

Bidlo-Hýbl-Šusta: Všeob. dejepis pro vyš. tř. stř. šk., II. diel, 2. vyd.

Nikolau-Ondruš: Učebnica zemepisu pre vyš. tr. str. škôl.

Bydžovský-Ondruš: Aritmetika pre IV.—VII. tr. str. škôl, II. diel.

Vojtěch: Geometria pre VI. tr. str. šk., 4. vyd.

Valouch: Tabuľky logaritmické, slov. vyd.

Bydžovský-Vojtěch: Sbíerka úloh z matematiky pre vyš. tr. stred. škôl.

Woldřich-Bayer-Klačko: Zoologia pre vyš. tr. str. škôl, 6. vyd.

Kout-Filip: Organická chemia pre VI. triedu.

Hanuš-Ouředníček-Vráblik: Deutsches Lehr- und Lesebuch für die V.—VI. Klasse d. Mittelschulen mit sl. Unterrichtssprache.

VII. trieda.

Bezák: Dejiny cirkevné.

Menšík: Literárna rukoväť k čítanke pre VII. tr., 4. vyd.

Neudert: Výbor z básni P. Vergilia Mar., 3. vyd.

Brtnický: M. T. Ciceronis Disputationum Tusculanarum partes selectae.

Sedláček: Výbor z listů Plinia mladšího.

Pover-Vojtíšek-Šedivý: Lectures choisies, slov.

Šedivý: Mluvnica jazyka francúzskeho pre str. šk. slov.

Bidlo-Hýbl-Šusta: Všeob. dejepis pro vyš. tř. stř. šk. III., 2. vyd.

Horák: Dejepisný atlas.

- Nikolau-Ondruš*: Učebnica zemepisu pre vyš. tr. str. škôl.
Brunclík-Machát: Zeměpisný atlas pro šk. stř., 2. vyd.
Bydžovský-Ondruš: Aritmetika pre IV.—VII. tr. stred. škôl, II. diel.
Vojtěch: Geometria pre VII. tr. str. šk., 3. vyd.
Bydžovský-Vojtěch: Sbíerka úloh z matematiky pre vyš. tr. str. škôl.
Pithardt-Seifert-Ondruš: Základy deskriptívnej geometrie reál. a ref. rg.
Weigner-Chrappa: Teloveda.
Prchlík-Houdek: Mineralogia pre vyš. tr. str. škôl.
Jeništa-Mašek-Nachtigal-Krmešský: Fyzika pre vyš. tr. šk. str. Diel I.
Dratvová: Filosofická propedeutika pro všechny typy gymn. I. 1932.
Ježek-Kašík: Deutsches Lesebuch für die obersten Klasse, Leitfaden d. deutsch. Literaturgesch., 4. vyd.

VIII. trieda.

- Kašpár-Tiso*: Apologetika.
Menšík: Literárna rukoväť k čít. najvyš. tr. sl., 2. a 1. vyd.
Menšík: Čítanka pre VIII. tr. slov. str. šk., 2. vyd. a Vysvetlivky.
Hanáčik-Kaska: Výbor zo spisov Tacitových.
Hoffmeister: Výbor básní Q. Horatia Flacca.
Jiráni: Výbor z rímskej lyriky, 2. a 1. vyd.
Pover-Vojtišek-Šedivý: Lectures choisies, slov.
Pekář: Dějiny československé pro nejvyšší tř. stř. šk.
Horák: Dejepisný atlas.
Bareš: Zemepis a ústava Československej pre najvyš. tr. sl. str. škôl.
Brunclík-Machát: Zeměpisný atlas pro šk. stř. 5.—2. vyd.
Valouch: Tabuľky logaritmické, slov. vyd.
Bydžovský-Vojtěch: Sbíerka úloh z matematiky pre vyš. tr. str. škôl.
Pithardt-Seifert-Ondruš: Základy deskr. geometrie pre reál. gymn.
Prchlík-Houdek: Geologia pre VIII. tr. str. škôl.
Jeništa-Mašek-Nachtigal: Fyzika pre vyš. tr. str. šk. Diel II.
Dratvová: Filosofická propedeutika, II.
Ježek-Kašík: Deutsches Lesebuch für die obersten Klasse, Leitfaden der deutschen Literaturgeschichte 4, vyd.

Oznámenie na školský rok 1932—33.

Školský rok 1932/33 začína sa dňom 1. septembra 1932. V ten deň budú sa konať opravne skúšky. Dodatočným prijímacím skúškam v ten istý deň môžu sa podrobiť len tí žiaci, ktorí si do 10. júla podali riadne kolkovanú a všetkými potrebnými dôkladmi doloženú žiadosť a bolo im riaditeľstvom ústavu oznámené, že sa im prijímacia skúška na začiatok školského roku povoľuje.

Dňa 2. septembra o 8. hodine bude „Veni Sancte“ a po službách božích prečítanie a vysvetlenie školských pravidiel.

Dňa 3. septembra započne sa pravidelné vyučovanie.

Školský plat (500 Kč ročne) a zápisné (45 Kč) ostane aj v budúcom školskom roku nezmenené. Chudobní a usilovní žiaci dobrego chovania môžu byť patronátom ústavu od školského platu čiastočne alebo úplne oslobodení. Každý žiak zaplatí na začiatku školského roku 10 Kč na žiacku čítareň a zadováženie rádiového prístroja pre ústav.

Hry žiakov v Slovianskej doline.

Riaditeľstvo ústavu považuje si za milú povinnosť poďakovať všetkým tým šľachetným jednotlivcom, spolkom a úradom, ktoré náš ústav a jeho žiakov v uplynulom školskom roku mravne alebo hmotne podporovali, a prosí ich, aby svoje porozumenie a vzácnu priazeň k tomuto slovenskému katolíckemu ústavu aj v budúcnosti láskave zachovali.

*Fr. Hrušovský,
riaditeľ.*

Patronát rím. kat. slov. ver. reál. gymnázia v Kláštore pod Znievom.

Vo verejnom živote slovenskom otázka katolíckej výchovy a katolíckych škôl býva často predmetom uvažovania. Pri pozorovaní zarážajúcich zjavov mravného úpadku mládeže, často a plným právom sa zdôrazňuje význam nábožensko-mravnej výchovy a volá sa po katolíckych stredných školách, ale praktického smyslu pre realizovanie týchto časových snáh je veľmi málo. O veľa menej, než mali otcovia, ktorí v roku 1868. utvoriac patronát ústavu, v ťažkých dobách svojimi možnými obeťami a horúcou láskou slovenského srdca 1869. založili rím. kat. slovenské gymnázium v Kláštore pod Znievom a až do násilného zatvorenia maďarskou vládou ho udržiavali.

Po prievrate zas sú to národovci sedemdesiatych rokov, zakladajúci členovia patronátu, ktorým sa podarilo zachrániť životu prvé slovenské katolícke gymnázium v Kláštore pod Znievom.

Ale potreba a okolnosti doby od tých čias utváraly a vlievaly sa do novej formy, vynorovaly sa nové a nové požiadavky. — Udržať ústav oživotvorený, znamenalo týmto požiadavkom sa prispôbovať. A patronát v počte členov zväčšený staral sa všemožným úsilím nielen zachovať to, čo zdedil, ale staral sa zveľadiť a povzniesť tento stánok katolíckeho a slovenského vzdelávania mládeže. Aby vyhovoval cieľu svojmu, bolo nutné zväčšiť ho na úplnú strednú školu. Všemožnej starostlivosti patronátu, riaditeľstva ústavu a profesorského sboru podarilo sa šťastne dokončiť toto povýšenie ústavu ešte v minulom školskom roku.

Od tých čias celé úsilie patronátu vyčerpáva sa hlavne v práci zabezpečiť najťažšiu podmienku jeho zachovania: umiestniť ústav v zodpovedajúcej budove. Získaním obce Kláštor pod Znievom podarilo sa patronátu zabezpečiť, že

budúcim rokom započne sa so stavbou novej gymnáziálnej budovy.

Ale ústav týmto pre budúcnosť je ešte nie úplne zabezpečený. Vyržriavanie jeho vyžaduje väčšieho nákladu, než aký je vstave dať patronát v dnešnom svojom složení: odtiaľto tie žiadosti a výzvy patronátu na všetky strany rozosielené, lebo ako posiaľ na podporu ústavu nedostalo sa haliara zo štátnej pokladne, ťažko bolo a ťažko je i pre budúce roky očakávať v tomto smere nejakú zmenu. V riešení týchto dvoch hlavných podmienok zachovania ústavu sa javila práca patronátu i v minulom školskom roku, popri riešení menších-väčších bežných záležitostí. Konečné riešenie prvej podmienky: stavba budovy, blíž sa ku koncu; pre budúci rok ostáva riešenie druhej nie menej dôležitej podmienky: udržiavanie ústavu.

Patronát ústavu úfa, že práca, obetavosť a snahy zakladateľov znievského gymnázia nebudú len skvelou kapitolou slovenských dejín, ale žiarivým príkladom hodným obdivu a nasledovania.

Predsedníctvo a výbor patronátu.

Čestný predseda: Jozef Országh, prezident.

Predseda: Marian Blaha, biskup.

Cirkevný podpredseda a zároveň úradujúci podpredseda: Ján Baránik, farár.

Svetský podpredseda: Milan Porubský, lekárnik.

Tajomník: Jano Hollý, profesor.

Pokladník: Ján Jamriška, obchodník.

Hospodár: Ján Chvojka, roľník.

Revizori: Hl. radca Ing. Aegidius Zvarík, správca-učiteľ Martin Olejník.

Členovia predsedníctva: Gabriel Volko, senátor, Ján Hlavňa, notár a František Hrušovský, riaditeľ gymnázia.

Členovia výboru: Dr. Karol Krčméry, Msgr. Ján Pöstény, dr. Sylvester Jung, Judita Volková, Gabriel Horička, dr. Štefan Kmeť, Jozef Krutek, Emilia Olejníková, Štefan Filkorn, Ján Matula, dr. Juraj Bargár, dr. Eugen Filkorn, Zoltan Halko, Msgr. František Mesik-Vajda, Rudolf Melicher, Anton Hancko, dr. Ján Koválik, Jozef Čambor, Jozef Junas, Pavel Krutek, Juraj Miko, Ján Černák, dr. Alojz Dias, Pavel Spišák, Júr. Koza Matejov, Fraňo Junas, Zuzana Bieňová, Maria Puskajlerová.

Čl. príspevky novo-pristúpených zakl. členov :

Andrej Zubrický, farár, Moštenica Kčs 1.000, Anton Turan, farár, Bohunice 1.000, Štefan Bučko, dekan-farár, Orechovo 1.000, Pavel Hermann, farár, Močenok 1.000, Frant. Nádaškaj, farár, Hruštín 1.000, Dr. Florian Tornyoš, Trenč. Teplice Kčs 1.000.

Čl. príspevky novo-pristúpených riadnych členov :

Ján Hlavňa, notár, v Kláštore pod Znievom Kčs 200, Ján Baraník, farár-profesor, v Kláštore pod Znievom 200, Dr. Anton Bartošik, kanoník, Nitra 200, Imrich Böhm, učiteľ, Detvianska Huta 200, Ladislav Ludvigh, učiteľ, Banská Bystrica 200, Ferdinand Kužel, správca učiteľ, v Kláštore pod Znievom 200, Jozef Grnáčik, farár, Turč. Sv. Jur 200, Michal Koca, farár, Vieska 200, Jozef Papán, Rodola 200, Dr. Štefan Kmeť, Medzibrodie 200, Andrej Bažík, farár, Liesek 500, Jakub Pálik, Zarnovica 200, Obec Hrušová, okr. Zvolen 200, Albín Maxián, Sliach 200, Dr. Pavel Jantausch, biskup, Trnava 200, Dr. Jozef Buday, dekan, Nitra 200, Viktor Schwarcz, Banská Bystrica 200, Jozef Staník 200, Rozália Staník rod. Sihelský 200, Nový Svet, Zlatno pri Lučenci.

Príspevky novo-pristúpených podporujúcich členov :

R. k. farský úrad, Brutovce Kčs 20, Ján Kušnir, správca fary, Ždiar 20, R. k. farský úrad, Podhora 20, Augustín Feldmajer, farár, Brezno 20, Gejza Böhm, Hliník n. Hronom 20, R. k. farský úrad, Lopej 20, Štefan Raška, Veľké Bielice 20, Štefan Chmela, Veľké Bielice 20, Jakub Tešovec, Závada 20, R. k. farský úrad, Náhaš 20, Julius Bocák, Veľká Máňa 20, R. k. farský úrad, Krakovany 20, Ján Handzlík, Trnovec n. Váhom 20, Arpád Tvrдый, farár, Myjava 20, Frant. Novák, Moravaný n. Váhom 20, Andrej Brtoš, Plav. Štvrtok 20, Sídelná Kapitula, Rožňava 20, R. k. farský úrad, Čermany 50, Adalbert Kovalík, Dolnie Bziny 20, Jozef Szóke, farár, Makov 20, Vojtech Plechlo, Dolnie Dubové 20, R. k. farský úrad, Kúty 20, Eugen Loja, Margecany 20, Jozef Fogarášy, farár, Uh. Roslavice 20, Mikuláš Valach, správca fary, Močiar 20, Karol Jacko, Hermanovce 20, R. k. farský úrad, Sabinov 20, Jozef Hello, Veľká Revúca 20, Farský úrad, Dubnica n. Váhom 20, Jozef Michna, farár, Oravský Podzámok 20, Eduard Sedlák, farár, Nový Hrušov 25, Vojtech Anuščík, farár, Bystrica 20, R. k. farský úrad, Stará Bystrica 20, Juraj Neisel, dekan-farár, Terchová 20, Ludevít Crandt, farár, Hrádok n. Váhom 20, Anton Weiterschük, učiteľ, Rajec 20.

**Sbierky a podpory na r. kat. slov. gymn. od 1. VII. 1931
od 20. VI. 1932.**

Krajinský Výbor Slovenskej Krajiny Kčs 120.000, Okresné úrady: T. Sv. Martin 20.000, Ilava 1.000, Želiezovce 200, Krupina 90, Piešťany 50, Vranov n. Toplou 500, Humené 100, Galanta 500, Malacky 500, Bánovce 500, Kysucké Nové Mesto 300, B. Bystrica 1.000, Nová Baňa 100, Stará Lubovňa 400, Sabinov 200, Námestovo 300, Trstená 100, Michalovce 100, Trenčín 500, Levoča 500, Prievidza 1.000, Lipt. Sv. Mikuláš 500, Levice 50, Senica n. Myjavou 200, Brezno 1000, Obec Kláštor pod Znievom 10.000, Ofery b. bystrickej diecezy 5.338.65, Ofery okr. dekanstva dol-turčianskeho 205, Kapitulá v B. Bystrici 1.000, Roľ. Vzáj. pokladnica v Dunajskej Strede 150, Farský úrad, Chrenovec 41, Farský úrad, Hronec 50, R. k. farský úrad, Zakamené 10, R. k. farský úrad, Zubrohlava 30, Dr. Karol Kmeťko, biskup, Nitra 100, R. k. farský úrad, Huncovce 5, R. k. farský úrad, Valašská Dubová 10, R. k. farský úrad, Veselé n. Váhom 10, R. k. farský úrad, Oponice 10, R. k. farský úrad, St. Bystrica 10, Juraj Neisel, dekan-farár, Terchová 50, Sbierka žiakov ústavu 5.855.30.

Podpora na zakúpenie obrazu Sv. Alojza.

Sbierka žiakov Kčs 2.554.50, Dr. Karol Kmeťko, biskup, Nitra 50, Jozef Čársky, biskup, Košice 50, Správa bisk. kapitulí v Banskej Bystrici 50, Dr. Pavel Jantusch, biskup, Trnava 100, Michal Bubnič, biskup, Rožňava 50.

Patronát ústavu slovenskou srdečnosťou ďakuje všetkým šlachetným jednotlivcom, spolkom a úradom, ktoré v minulom školskom roku vo vydržiavaní ústavu mravne a hmotne patronát podporily a prosí ich, aby svoje vzácne porozumenie, priazeň a obetavosť k jedinému úplnému slovenskému, katolíckemu ústavu aj v budúcnosti láskave zachovali.

OBSAH.

I. *Ján Lendvai.*

II. *Školské zprávy.*

1. Profesorský sbor. a) Zmeny.
b) Stav na konci roku 1931/32.
2. Krónika ústavu.
3. Skúšky dospelosti.
4. Žiacke sdruženia. a) Samovzdelávajúci krúžok.
b) Skauting.
c) Hádankársky krúžok.
d) Študentská kapela.
e) Žiacka čítareň.
5. Telesná výchova a šport.
6. Sociálne podporovanie žiactva.
7. Sbíerky učebných pomôcok.
8. Štatistický prehľad žiactva.
9. Tematá písomných prác z jazyka slovenského.
10. Tematá rečníckych cvičení.
11. Soznam žiakov.
12. Soznam učebníc na školský rok 1932/33.
13. Oznámenie na šk. rok 1932/33.

III. *Zprávy patronátu ústavu.*

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

